

Lainsäädäntösanasto

Lainsäädäntösanastoon on koottu keskeisiä lakikielen termejä ja ilmaisuja suomeksi ja osin ruotsiksi sekä suositukset niiden englanninkielisiksi vastineiksi.

Sanasto sisältää

- sanasto-osuuden, jossa termit ovat suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi;
- lakifraasien listan, jossa suomenkielisille ilmaisuille annetaan suositeltavat englanninkieliset käännökset;
- hakemiston, jossa on kaikki sanastosta löytyvät termit ja fraasit ja jossa hakusanat ovat linkkejä kyseiseen kohtaan sanastossa ja
- mainintoja lähteistä ja hyödyllisistä linkeistä.

Sanaston tarkoituksena on tukea Suomen lainsäädäntöä suomesta tai ruotsista englanniksi kääntävien työtä ja yhtenäistää käännöksiä ja terminologian käyttöä. Sanaston termejä ja linjauksia suositellaan käytettäväksi säädöskäännöksissä, koska ne on valittu perusteellisen selvityksen tuloksena.

On kuitenkin huomattava, että Suomen lainsäädännön viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi ja että vieraskieliset säädöskäännökset ovat luonteeltaan epävirallisia. Kaikkia saatavilla olevia vieraskielisiä käännöksiä (esim. Finlexissä) ei aina myöskään ole huolellisesti tarkastettu sisällön tai kielellisten ratkaisujen osalta.

Lainsäädäntösanastoa on laadittu eri vaiheissa. Lainsäädäntösanaston ensimmäinen, noin 70 hakusanaa sisältänyt versio ilmestyi vuonna 2002 oikeusministeriön johtamana hankkeena. Sanastoa on sen jälkeen tarkistettu ja laajennettu valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielitoimialalla. Vuonna 2017 sanastoon lisättiin suuri määrä lainsäädännössä käytettyjä ilmaisuja. Vuosina 2021 ja 2023 sanastoon on tehty joitakin lisäyksiä, poistoja tai käännösvastineiden muutoksia. Sanastossa on nyt yhteensä noin 290 termiä tai fraasia, ja sanaston päivittäminen jatkuu.

Viimeisimmän, vuoden 2023 päivityksen uudet ja muuttuneet termit luetellaan sanaston alussa. Lisäykset ja muutokset liittyvät erityisesti muutoksenhakuun ja salassapitovelvollisuuteen. Jo aiemmin sanastossa tehtiin merkittävä uusi muutoksenhakuun (request for review) liittyvien englanninkielisiä termien linjaus. Silloin katsottiin tarpeelliseksi valita eri muutoksenhakukeinojen eli oikaisuvaatimuksen ja valituksen termit siten, että niistä itsestään jo näkyy, onko kyse muutoksenhausta hallintoteitse (oikaisuvaatimus - request of administrative review) vai tuomioistuinteitse (valitus - request for judicial review; appeal). Appeal-vastine on myös edelleen käytössä valituksen ja valittaa-verbin käännöksissä, mutta sitä ei tule käyttää yläkäsitteen muutoksenhaku käännöksenä. Nämä terminlinjaukset näkyvät myös yhdyssanoissa ja fraaseissa (kuten saa hakea muutosta/saa hakea muutosta valittamalla/valittaa), joista löytää hyviä käyttöesimerkkejä hallintolain (434/2003) ja lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) huolella tarkastetuista englanninkielisistä käännöksistä Finlexistä.

Säädöstekstien kääntäjille suositellaan tutustumista myös [Säädösten kääntäminen englanniksi ja valtiosopimusten suomentaminen](#) -oppaaseen, josta löytyy monia hyödyllisiä neuvoja.

Lainsäädäntösanastossa olevat ruotsinkieliset termit ovat linjassa [Svenskt lagspråk i Finland](#) -oppaan (2017) ja muiden valtioneuvoston antamien suositusten kanssa.

Lainsäädäntösanastoon liittyviä kysymyksiä ja kommentteja voi lähettää osoitteeseen [termineuvonta.vnk\(at\)gov.fi](mailto:termineuvonta.vnk(at)gov.fi).

Sisällys

Lainsäädäntösanaston termit (fi-sv-en)	3
Lakifraaseja suomeksi ja englanniksi	52
Termien ja fraasien hakemisto	72
Lähteitä ja hyödyllisiä linkkejä	79

Sanaston päivityksessä 22.12. lisätyt tai muokatut termit ja fraasit (29 kpl):

- Aiempi sanamuoto kuuluu
- asia tulee vireille muutoksenhaun johdosta
- estämättä
- huolimatta
- jollei muutoksenhakua ole erikseen kielletty
- jos asiassa on haettu muutosta
- mitä muutoksenhaussa on noudatettava
- muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanoa
- muutoksenhakua varten säädetty aika on kulunut umpeen
- muutoksenhaun kohteena oleva asia
- muutoksenhausta huolimatta
- muutosta haetaan erikseen
- perustelut
- päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla / päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla
- päätökseen haetaan muutosta pääasian yhteydessä
- päätökseen saa hakea muutosta noudattaen, mitä muutoksen hakemisesta asianomaisen tuomioistuimen tuomioon säädetään
- päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta siinä ajassa ja samassa järjestyksessä kuin pääasian ratkaisuun haetaan muutosta
- päätökseen voi hakea muutosta valittamalla / päätökseen saa hakea muutosta valittamalla
- päätökseen voi vaatia oikaisua / päätökseen saa vaatia oikaisua
- päätökseen voidaan hakea muutosta erikseen
- rinnastettava
- salassapitosäännösten estämättä
- salassapitovelvollisuus / salassapitovelvoite
- sovelletaan vastaavasti / koskee vastaavasti
- säädetyssä järjestyksessä
- säännöskohtaiset perustelut
- tässä laissa säädetty
- vaitiolovelvollisuus / vaitiolovelvoite
- vastaava

Lainsäädäntösanaston termit (fi-sv-en) (päivitetty 22.12.2023)

**

alaikäinen

sv minderårig

en minor

en underage person

en person who is underage

**

alakohta

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) alakohta; (sv) stycke, led; (en) subparagraph, point. Kun käsite esiintyy EU-kontekstissa, sen ruotsin- ja englanninkielinen vastine on tarkistettava tapauskohtaisesti (esim. SLAF: Artiklarnas uppbyggnad https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79143/Slaf2017_low.pdf?sequence=1 ja EU-säädösten rakenne: <http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm>). Huom. myös *liitteen* alakohta

Katso myös: *liite*

sv underpunkt

Katso myös: *bilaga*

en subparagraph

Katso myös: *annex*

**

alemmanasteinen lainsäädäntö

Katso myös: *alemmanasteinen säädös*

sv lagstiftning på lägre nivå

Katso myös: *författning på lägre nivå*

en subordinate legislation

Katso myös: *subordinate statute*

**

alemmanasteinen säädös

Lisätieto: Myös alemman asteinen säädös ja alemman tasoinen säädös viittaavat samaan käsitteeseen ja käännetään samoilla vastineilla.

Katso myös: *asetus, laki, säädös, alemmanasteinen lainsäädäntö*

sv författning på lägre nivå

Katso myös: *förordning, lag (1), författning, lagstiftning på lägre nivå*

en subordinate statute

Katso myös: *decree, act, statute, enactment, subordinate legislation*

**

antaa asetus

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) antaa asetus; (sv) anta en förordning; (en) adopt a regulation
Asetuksen osalta käytetään issue-verbiä, koska asetuksilla ei ole erikseen hyväksymisvaihetta kuten laeilla.

Katso myös: *antaa laki*

sv *utfärda en förordning*

Katso myös: *utfärda en lag*

en *issue a decree*

Katso myös: *adopt an act*

**

antaa laki

Lisätieto: Viittaa lain hyväksymisvaiheeseen. Laki on annettu, kun tasavallan presidentti on vahvistanut sen.

Esimerkki: fi: Annettu Helsingissä 20 päivänä lokakuuta 2009.
sv: Given i Helsingfors den 20 oktober 2009.
(Huom. Tässä yhteydessä "given", muutoin "utfärdad".)
en: Adopted in Helsinki on 20 October 2009.

Katso myös: *antaa asetus, hyväksyä laki, vahvistaa laki*

sv *utfärda en lag*

Katso myös: *utfärda en förordning, anta en lag, godkänna ett lagförslag, stadfästa en lag*

en *adopt an act*

Katso myös: *issue a decree, pass a bill, approve a bill*

**

asetus

Lisätieto: Lakia alemman asteinen säädös, jonka antaa tasavallan presidentti, valtioneuvosto tai ministeriö *perustuslaissa* tai muussa laissa säädetyin valtuuden nojalla. Jos asetuksen antajasta ei ole erikseen säädetty, sen antaa valtioneuvosto. Uusi perustuslaki edellyttää, että asetuksen antava taho mainitaan lakitekstissä: ...annetaan *tasavallan presidentin / valtioneuvoston / ministeriön asetuksella*. Tällöin Ruotsin kielessä käytetään epämääräistä muotoa: ... utfärdas genom *förordning av republikens president / statsrådet / x ministeriet*.

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) asetus; (sv) förordning; (en) regulation

Esimerkki: fi: Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa *valtioneuvoston asetuksella*.

sv: Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom *förordning av statsrådet*.

en: Further provisions on the implementation of the present Act may be given by *government decree*.

Katso myös: *ministeriön asetus, valtioneuvoston asetus*

sv *förordning*

Katso myös: *statsrådets förordning, förordning av statsrådet*

en decree

Lisätieto: Asetuksen nimikkeessä Decree kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, samoin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ...the present Decree. Englanninkielisen sanan decree yksi merkitys on tuomio tai tuomioistuimen määräys, mutta se voi joissakin maissa myös tarkoittaa esim. valtionpäämiehen antamaa määräystä, joka ei edellytä kansanedustuslaitoksen käsittelyä. Decree on tietoisesti valittu Suomen asetuksen vastineeksi sen yleiskielen merkityksen mukaisesti (an edict, law, etc., made by someone in authority), koska asetus on Suomen oikeusjärjestelmälle ominainen hierarkkisesti lakia alemmanasteinen säädös, jolle ei ole täsmällistä vastinetta englannin kielessä.

Katso myös: *government decree*

**

asianosainen

sv part

Lisätieto: Används i fråga om rättegångar vid allmänna domstolar och i förvaltningsprocess. Dessutom används termen part i förvaltningslagen (434/2003) i fall där ett egentligt partsförhållande inte föreligger.

sv sakägare

Lisätieto: Används framför allt i lagstiftningen om fastighetsbildning och fastighetsförrättningar.

en party

en party concerned

**

edellyttäen, että

sillä edellytyksellä, että

sv förutsatt att

sv under förutsättning att

sv på villkor att

en subject to the provision that

en provided that

**

edunvalvoja

sv intressebevakare

Lisätieto: Huom. aikaisemmin: holhooja = förmyndare

en guardian

**

erinäiset säännökset

sv särskilda bestämmelser

en miscellaneous provisions

**

erivapaus

vapautus jostakin

Esimerkki: fi: Sopimus eräiden kummankin sopimuspuolen kansalaisuuden omaavien henkilöiden vapauttamisesta sotilaallisista velvollisuuksista.
sv: Överenskommelse om befriande från militära förpliktelser av vissa personer, som äga båda de fördragsslutande parterna medborgarskap.
en: Convention on exemption from military obligations of persons possessing the nationality of both the contracting parties.

Katso myös: *erivapaus (jostakin vaatimuksesta)*

sv [befriande från](#)

Katso myös: *dispens (från ett krav)*

en [exemption from](#)

Katso myös: *dispensation (from a requirement)*

**

erivapaus (jostakin vaatimuksesta)

Esimerkki: fi: Valtioneuvosto voi myöntää erivapauden lailla säädetystä kielitaitoa koskevasta kelpoisuusvaatimuksesta, jollei laissa toisin säädetä.
sv: Statsrådet kan bevilja dispens från språkkunskapskrav som ställs i lag, om inte något annat föreskrivs i lag.
en: The Government may grant a dispensation from a requirement provided in an Act regarding knowledge of languages, unless otherwise provided by law.

Katso myös: *erivapaus, vapautus jostakin*

sv [dispens \(från ett krav\)](#)

Katso myös: *befriande från*

en [dispensation \(from a requirement\)](#)

Katso myös: *exemption from sth*

**

eriävä mielipide

Lisätieto: Kanta, jonka toimieliimen jäsen tai asian esittelijä ilmoittaa pöytäkirjaan ollessaan eri mieltä päätöksestä. Eriävän mielipiteen ilmoittaminen vapauttaa toimieliimen jäsenen tai asian esittelijän päätöksen oikeudellisesta vastuusta.

Esimerkki: fi: jättää / ilmoittaa / esittää eriävä mielipide
sv: anteckna / anmäla / framföra avvikande mening; reservera sig
en: to submit / issue / enter / deliver / record a dissenting opinion.

sv [avvikande mening](#)

Lisätieto: När det gäller domstolar, används också skiljaktig mening.

sv [reservation](#)

en [dissenting opinion](#)

Lisätieto: Huom. Englanniksi myös minority opinion esimerkiksi komitea- ja valiokuntatyössä, jossa tällä vastineella tarkoitetaan vähemmistöön jääneiden näkemyksiä.

**

esittelijä

Lisätieto: Huomaa myös:
fi: esittelevä ministeri
sv: föredragande minister
en: presenting minister

sv föredragande

en presenting officer

**

estämättä

Lisätieto: Sanoja estämättä ja huolimatta käytetään säädösteksteissä eri tavoin. Sanaa huolimatta käytetään esim. seuraavanlaisissa ilmaisuissa: muutoksenhausta/yrityksistä/kehotuksesta/kiellosta huolimatta. Sanaa estämättä puolestaan käytetään silloin kun jokin on mahdollista tietyn säännöksen määräyksistä riippumatta.

Esimerkki: fi: tämän lain säännösten estämättä
sv: trots bestämmelserna i denna lag / oberoende av bestämmelserna i denna lag

fi: ...sen estämättä, mitä 3 §:ssä säädetään.
sv: ...oberoende av vad som föreskrivs i 3 §.
en: ...notwithstanding the provisions of section 3.

Katso myös: *huolimatta*

sv trots

sv oberoende av

en notwithstanding suosittava

en regardless of hylättävä

**

hallinnollinen pakkokeino

Katso myös: *hallintopakko, uhkasakko, teettämishuuto, keskeyttämishuuto*

sv administrativt tvångsmedel

Katso myös: *administrativt tvång, förvaltningsång, vite, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

en administrative enforcement measure

Katso myös: *administrative enforcement, notice of a conditional fine, notice of enforced compliance, notice of enforced suspension*

en administrative coercive measure

**

hallintopakko

Katso myös: *hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, teettämishuuto, keskeyttämishuuto*

sv administrativt tvång

Katso myös: *administrativt tvångsmedel, vite, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

sv förvaltningsång

en administrative enforcement

Katso myös: *administrative enforcement measure, administrative coercive measure, notice of a conditional fine, notice of enforced compliance, notice of enforced suspension*

**

hallituksen esitys

Lisätieto: Hallituksen esitys esitellään tasavallan presidentille, minkä jälkeen se annetaan eduskunnalle. Esitys voi sisältää yhden tai useampia *lakiehdotuksia*, ja lisäksi se sisältää *perustelut* ja tarvittaessa *liitteitä*.

Esimerkki: fi: hallituksen esitys laiksi jostakin
en: government proposal for an act on x (vasta ehdotetun lain nimi pienin alkukirjaimin)

fi: hallituksen esitys x-lain muuttamisesta
en: government proposal for amending the Act on X (jo olemassa olevan lain nimi isoin alkukirjaimin)

fi: ehdotus hallituksen esitykseksi
en: draft government proposal (ei: proposal for a government proposal)

sv *regeringsproposition*

sv *regeringsproposition*

en government proposal

Lisätieto: Sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

**

harkinnanvarainen

Katso myös: *harkinta, harkintavalta*

sv *beroende på prövning*

sv *beroende av prövning*

sv *efter prövning*

Katso myös: *prövningsrätt*

en discretionary

Katso myös: *discretion, discretionary power, discretionary powers*

**

harkinta

harkintavalta

Lisätieto: Huom. Kontekstissa Euroopan ihmisoikeustuomioistuin:
fi: harkintavalta
sv: skönsmässig bedömning
en: margin of appreciation

Katso myös: *harkinnanvarainen*

sv *prövningsrätt*

Katso myös: *beroende på prövning, beroende av prövning*

en discretion

Katso myös: *discretionary*

en discretionary power

en discretionary powers

**

huolimatta

Lisätieto: Sanoja huolimatta ja estämättä käytetään säädösteksteissä eri tavoin. Sanaa huolimatta käytetään esim. seuraavanlaisissa ilmaisuissa: muutoksenhausta/yrityksistä/kehotuksesta/kiellosta huolimatta. Sanaa estämättä puolestaan käytetään silloin kun jokin on mahdollista tietyn säännöksen määräyksistä riippumatta.

Esimerkki: fi: päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta
sv: beslutet får verkställas trots ändringssökande

fi: ...päättöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei hallintotuomioistuimella toisin määrää.
sv: ...beslut ska iakttas trots att ändring söks, om inte förvaltningsdomstolen bestämmer något annat.
en: ... decision shall be complied with regardless of a request for a review unless otherwise ordered by the administrative court.

Katso myös: *estämättä*

sv trots

en regardless of

**

huoltaja

sv vårdnadshavare

en person who has custody of a child

en person who has custody of a minor

Lisätieto: Huoltaja käännetään ensisijaisesti vastineella person who has custody of a child/of a minor, mutta tiiviisti toistuessa rakennetta voi olla hankala käyttää. Custodian voi silloin olla sallittava käänнос, mutta ei ilman selittävää mainintaa tai käyttöyhteyttä esim. The parents of a child or other persons who have been awarded custody of a child are the custodians of the child.

**

hyväksyä laki

Katso myös: *antaa laki, vahvistaa laki*

hyväksyä lakiehdotus

sv anta en lag

Katso myös: *utfärda en lag, stadfästa en lag*

sv godkänna ett lagförslag

en pass a bill

Lisätieto: Lakiehdotuksesta (*bill*) tulee laki (*act*) vasta sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Tästä syystä laista on suositeltavaa käyttää hyväksymisvaiheen osalta vastinetta *bill*.

Katso myös: *adopt an act, approve a bill*

**

johtosääntö

Katso myös: *ohjesääntö, työjärjestys*

sv *instruktion*

Katso myös: *reglemente, arbetsordning*

en *rules of procedure*

Katso myös: *ohjesääntö, työjärjestys*

en *by-laws* *hylättävä*

en *official regulations* *hylättävä*

**

julkinen kuulutus

kuulutus

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: antaa / julkaista kuulutus
sv: utfärda / publicera en kungörelse
en: to issue / give / post a public notice
Esimerkki 2:
fi: ...viranomaisen tulee julkisella kuulutuksella ilmoittaa ...
sv: ...myndigheten ska genom en offentlig kungörelse meddela...
en: ...the authorities must issue a public notice notifying xx of yy

sv *offentlig kungörelse*

sv *kungörelse*

en *public notice*

en *public announcement* *hylättävä*

Lisätieto: Public announcement on yleiskielen ilmaus ja tarkoittaa lähinnä ilmoitusta ja tiedotusta.

**

julkisoikeudellinen

Esimerkki: Esimerkkejä:
fi: julkisoikeudellinen yhteisö
sv: offentligrättsligt samfund
en: body governed by public law

fi: julkisoikeudellinen yhdistys
sv: offentligrättslig förening
en: association governed by public law

fi: julkisoikeudellinen laitos
sv: offentligrättslig inrättning
en: institution governed by public law

sv **offentligrättslig**

en **governed by public law**

**

keskeyttämisuhka

Katso myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, teettämisuhka*

sv **hot om avbrytande**

Katso myös: *administrativt tvång, förvaltningsstvång, administrativt tvångsmedel, vite, hot om tvångsutförande*

en **enforced suspension**

en **notice of enforced suspension**

Katso myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, notice of a conditional fine, notice of enforced compliance*

**

kohta

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) kohta; (sv) punkt, stycke; (en) paragraph. Kun käsite esiintyy EU-kontekstissa, sen ruotsinkielinen vastine on tarkistettava tapauskohtaisesti (esim. SLAF: Artiklarnas uppbyggnad https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79143/Slaf2017_low.pdf?sequence=1 ja EU-säädösten rakenne: <http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm>). Huom. myös *liitteen* kohta

Katso myös: *liite*

sv **punkt**

Katso myös: *bilaga*

en **paragraph**

Katso myös: *annex*

**

kumoaminen

sv **upphävande**

en **repeal**

**

kumota

Esimerkki: fi: Tällä lailla kumotaan 1 päivänä tammikuuta 1975 annettu laki X:stä (N/1975) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.
sv: Genom denna lag upphävs lagen (av) den 1 januari 1975 om X (N/1975) jämte ändringar.
en: This Act repeals the Act of 1 January 1975 on X (N/1975), as amended.

sv **upphäva**

en repeal

Lisätieto: Kun lain loppumääräyksissä viitataan aiemmin annettuun lakiin, joka uudella lailla kumotaan, se voidaan kääntää englanniksi "Act of 30 November 2009".

**

laillisuusvalvonta

Selite: Suomen perustuslaissa säädetään, että kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Perustuslain 68 §:n mukaisesti kukin ministeriö vastaa toimialallaan hallinnon asianmukaisesta toiminnasta. Hallinnon lainalaisuuden periaate edellyttää myös viranomaistoiminnan lainmukaisuuden valvontaa.

laillisuuden valvonta

oikeudellinen valvonta yleiskielessä

Selite: Oikeudellisella valvonnalla varmistetaan ministerin virkatoimien lainmukaisuus. Suomen ylimmät laillisuusvalvojat ovat tasavallan presidentin nimittämä oikeuskansleri ja eduskunnan valitsema eduskunnan oikeusasiamies. Eduskunnan varsinainen laillisuusvalvonta kohdistuu hallituksen jäsenten toiminnan lainmukaisuuteen. [Eduskunta, "Oikeudellinen valvonta", https://www.eduskunta.fi/FI/hallituksenv Alvonta/Sivut/oikeudellinen_valvonta.aspx (1.12.2016)]

sv laglighetskontroll

sv laglighetsövervakning

en oversight of legality suositettava

**

laiminlyödä

lyödä laimin

Katso myös: esimerkkilauseita *laiminlyönnin* kohdalta

sv försumma

Katso myös: *försummelse, underlåtelse, åsidosättande*

sv underlåta

sv åsidosätta

en fail

Esimerkki: fail to do something; fail to take action

Katso myös: *failure (to observe / to act / to comply with etc.), negligence*

en neglect

en omit

Lisätieto: Erityisesti rikoslain kontekstissa laiminlyödä-verbin vastine on omit ja laiminlyönnin vastine omission, koska tuottamuksen vastine on rikoslaissa negligence.

**

laiminlyönti

Lisätieto: 1: Maksun laiminlyönti on "default of payment".
2: Monissa yhteyksissä suomenkielinen substantiivirakenne voidaan englanniksi kääntää verbillä ja päinvastoin.

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: Maksuohjelman laiminlyönnin seuraamukset
sv: Påföljder av att betalningsprogrammet *försummas*
en: Consequences of a failure to observe the payment schedule

Esimerkki 2:
fi: Valmistaja *laiminlyö* velvollisuuksiaan, jos ...
sv: Tillverkaren är försumlig, om ...
en: There is negligence on the part of the producer, if ...

Esimerkki 3:
fi: Laiminlyönnistä aiheutuvat taloudelliset seuraamukset
sv: Ekonomiska påföljder vid försummelse
en: Pecuniary sanctions due to neglect

Esimerkki 4:
fi: Jos joku *lyö laimin* tämän lain nojalla annettujen säännösten noudattamisen, ...
sv: Den som *underlåter* att följa bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag, ...
en: Should anyone fail to observe the provisions issued under this Act, ...

Esimerkki 5:
fi: Jos operaattori *laiminlyö* velvollisuutensa...
sv: Om operatören *underlåter* att fullgöra sin skyldighet...
en: If an operator *neglects* his or her duty to...

Katso myös: *laiminlyödä*

sv *försummelse*

Katso myös: *försumma, underlåta, åsidosätta*

sv *underlåtelse*

sv *åsidosättande*

en *failure (to observe / to act / to comply with etc.)*

Katso myös: *fail* (to do something / to take action), *neglect*

en *negligence*

en *neglect*

en *omission*

Lisätieto: Erityisesti rikoslain kontekstissa laiminlyönnin vastine on omission, koska tuottamuksen vastine on negligence.

**

lainmuutos

Katso myös: *muuttaa laki*

sv *ändring*

Katso myös: *ändra en lag, revidera en lag, se över en lag*

en amendment

Katso myös: *amend an act*

**

lainsäädännön alaan kuuluva määräys

Esimerkki: fi: Eduskunta hyväksyy sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lain säädännön alaan kuuluvia määräyksiä tai ovat muutoin merkitykseltään huomattavia taikka vaativat perustuslain mukaan muusta syystä eduskunnan hyväksymisen. Eduskunnan hyväksyminen vaaditaan myös tällaisen velvoitteen irtisanomiseen.

sv: Riksdagens godkännande krävs för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Riksdagens godkännande krävs också för uppsägning av en sådan förpliktelse.

en: The acceptance of the Parliament is required for such treaties and other international obligations that contain provisions of a legislative nature, are otherwise significant, or otherwise require approval by the Parliament under this Constitution. The acceptance of the Parliament is required also for the denouncement of such obligations.

sv bestämmelse som hör till området för lagstiftningen

en provision of a legislative nature

**

lainsäädäntö

Lisätieto: Ilmaisulla "lainsäädäntö" tarkoitetaan voimassa olevaa oikeussääntöjärjestelmää eli lakien ja muiden säädösten muodostamaa kokonaisuutta. Säädökset ovat kirjoitettuja oikeussääntöjä, ja ne julkaistaan suomen ja ruotsin kielellä *Suomen säädöskokoelmassa* (*Finlands författningssamling*).

sv lagstiftning

en legislation

**

lainsäädäntösuunnitelma

sv lagstiftningsplan

en legislative plan

**

laintarkastus

Lisätieto: Laintarkastuksessa kiinnitetään huomiota erityisesti siihen, että säädösehdotus on sanonnaltaan virheetön, ymmärrettävä, täsmällinen ja johdonmukainen sekä siihen että suomenkielinen ja ruotsinkielinen teksti ovat asiallisesti samansisältöiset.

sv laggranskning

en legislative editing

en legal revision

**

lainvalmistelu

sv lagberedning

en law drafting

en legislative drafting

en bill drafting

**

lainvoimainen

Katso myös: saada lainvoima

sv lagakraftvunnen

Katso myös: vinna laga kraft

en final

Katso myös: become final

en legally valid

en have legal force verbi

en have force of law verbi

Lisätieto: Esimerkiksi lainvoimainen päätös käännetään kansainvälisissä yhteyksissä usein final decision, lainvoima finality ja saada lainvoima become final. Lainvoimalla tarkoitetaan, ettei kyseiseen ratkaisuun enää voida hakea muutosta. Ilmaisulla legally valid on myös merkitys oikeudellisesti pätevä.

**

laki (1)

Selite: Yksittäinen, eduskunnan hyväksymä ja tasavallan presidentin vahvistama säädös.

Lisätieto: Lakeja säätää eduskunta yhdessä tasavallan presidentin kanssa. *Hallituksen esitys* esitellään tasavallan presidentille, minkä jälkeen se annetaan eduskunnalle. Esitys voi sisältää yhden tai useampia *lakiehdotuksia*, ja lisäksi se sisältää *perustelut* ja tarvittaessa *liitteitä*. Laki voi myös syntyä kansanedustajan lakialoitteesta. Eduskunta *hyväksyy lain* eli esitykseen tai lakialoitteeseen sisältyvän lakiehdotuksen. Jotta laki tulisi voimaan, tasavallan presidentin on *vahvistettava* se. Lain allekirjoittaa tasavallan presidentti ja varmentaa asianomainen ministeri, minkä jälkeen valtioneuvosto julkaisee sen *Suomen säädöskokoelmassa*. Laki on *annettu*, kun tasavallan presidentti on sen vahvistanut.

Katso myös: laki (2)

sv lag (1)

en act

Lisätieto: Lain nimikkeessä Act kirjoitetaan isolla alkukirjaimella, ja samoin silloin, kun lain tekstissä viitataan kyseiseen lakiin, ...this Act.

en Act of Parliament

Lisätieto: Act of Parliament -vastinetta käytetään silloin, kun on tarpeen täsmentää, että kyseessä on laki (eikä esim. teko = act) tai sitä, millainen asema lailla on Suomen lainsäädäntöhierarkiassa. Act of Parliament kirjoitetaan aina isoin alkukirjaimin.

**

laki (2)

Selite: Oikeusjärjestys; sisältää kirjoitettujen oikeusnormien lisäksi myös muun voimassa olevan oikeuden.

Esimerkki: fi: Suomen laki
en: Finnish law, the law of Finland

fi: laissa säädetty
en: provided by law (huom. provided in this Act, jos tarkoitetaan tässä laissa)

Katso myös: *laki (1)*

sv *lag (2)*

en *law*

**

laki x-sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Lisätieto: Voimassa olevaan kirjoitettuun oikeuteen sisältyy kansallisen lainsäädännön lisäksi myös kansainvälisiä sopimuksia, jotka on saatettu asianmukaisesti voimaan. Kun sopimus edellyttää eduskunnan hyväksymistä siitä syystä, että se sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, nämä saatetaan voimaan eduskunnan hyväksymällä lailla. Sopimuksen lopullinen kansallinen voimaantulo edellyttää vielä koko sopimuksen voimaansaattamista, mikä tapahtuu tasavallan presidentin asetuksella, jossa myös säädetään em. lain voimaantulosta. Voimaansaattettujen kansainvälisten sopimusten tekstit julkaistaan Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa (Finlands författningssamlings fördragsserie) pääsääntöisesti suomen ja ruotsin kielellä, ja jos nämä eivät ole sopimuksen todistusvoimaisia kieliä, sopimus julkaistaan lisäksi ainakin yhdellä todistusvoimaisella kielellä, useimmiten englannin kielellä. Käännettäessä kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamislakia tai -asetusta on sopimuksen englanninkielinen nimi varmistettava sopimustekstistä, joka yleensä löytyy Suomen säädöskokoelman sopimussarjasta.

sv *lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen/avtalet/konventionen om x*

en *Act Bringing into Force the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement/Treaty/Convention on x*

**

lakiehdotus

Lisätieto: Lakiehdotus on uuden lain säätämistä tai voimassa olevan lain muuttamista tai kumoamista koskeva ehdotus. Lakiehdotus voi sisältyä (hallituksen) lakiesitykseen, kansanedustajan lakialoitteeseen tai valiokunnan mietintöön. Lakiehdotuksen synonyymina ei pidä käyttää termiä lakiesitys (legislative proposal).

Katso myös: *lakiesitys*

sv *lagförslag*

en *bill*

en *government bill*

Lisätieto: Sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

Katso myös: *legislative proposal*

**

lakiesitys

Lisätieto: Lakiesitys on hallituksen esitys, joka sisältää yhten tai useamman lakiehdotuksen perusteluineen.

hallituksen lakiesitys

Katso myös: *hallituksen esitys, lakiehdotus*

sv *regeringens proposition med förslag till lag*

sv *proposition*

en *legislative proposal*

Katso myös: *government proposal, bill*

**

lakisääteinen

sv *lagstadgad*

sv *lagfäst*

Lisätieto: Käytetään Ruotsissa, ei suositella Suomessa.

en *statutory*

**

liite

Esimerkki: fi: Lain säännöksiä sovelletaan samoin hankittaessa liitteessä A tarkoitettuja palveluja yhdessä liitteessä B tarkoitettujen palvelujen kanssa.
sv: Bestämmelserna i denna lag tillämpas även på upphandling av tjänster enligt bilaga A tillsammans med tjänster enligt bilaga B.
en: The provisions of this Act are applied to the cases in which services referred to in Annex A are purchased together with services referred to in Annex B.

Katso myös: *lisäys*

sv *bilaga*

Katso myös: *tillägg*

en *annex*

Katso myös: *appendix*

**

lisäys

Lisätieto: Varsinkin alemmanasteisissa säädöksissä *liitteisiin* voi olla lisättynä lisäyksiä. Vastaava jaottelu (liite – bilaga - annex; lisäys – tillägg - appendix) tehdään myös EU:n lainsäädännössä ja useissa valtiosopimuksissa.

Esimerkki: fi: Tämän direktiivin liitteen I lisäys 2.
sv: Tillägg 2 till bilaga I till detta direktiv.
en: Appendix 2 to Annex I to this Directive.

Katso myös: *liite*

sv *tillägg*

Katso myös: *bilaga*

en *appendix*

Katso myös: *annex*

**

luku

sv kapitel

sv kap.

Lisätieto: Säädöstekstissä ruotsin kapitel-sanasta käytetään numeroiden yhteydessä lyhennettä kap.

en chapter

Lisätieto: Aiemmasta ohjeesta poiketen chapter kirjoitetaan nykyisin pienellä alkukirjaimella, kuten pykälän, momentin, kohdan ja alakohdan vastineet.

**

lukuun ottamatta

Esimerkki: fi: Tämän luvun säännöksiä sovelletaan myös..., lukuun ottamatta 25 §:ää.
sv: Med undantag för 25 § tillämpas bestämmelserna i detta kapitel också på...
en: With the exception of section 25, the provisions of this chapter also apply to...

sv med undantag för

sv med undantag av

en with the exception of

**

luonnollinen henkilö

Selite: *oikeussubjekti*, joka on ihminen

Katso myös: *oikeussubjekti*

sv fysisk person

en natural person

**

luvanvarainen

sv som kräver tillstånd

sv tillståndspliktig

sv som är beroende av tillstånd

en subject to a permit

en subject to a licence

en subject to authorisation

en require a permit *verbi*

en require a licence *verbi*

en require authorisation *verbi*

**

mainittu

Lisätieto: Sanojen mainittu ja tarkoitettu käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mainittu tulisi käyttää ainoastaan silloin kun esim. tietty viranomainen mainitaan nimeltä ao. säännöksessä, johon viitataan, ja sanaa tarkoitettu silloin kun sitä ei mainita täsmällisesti, vaan käytetään esim. ilmaisua luvan myöntävä viranomainen.

Esimerkki: fi: 24 §:ssä mainittu viranomainen
sv: den myndighet som nämns i 24 §
en: the authority specified in section 24

Katso myös: *määritelty, määritetty ja tarkoitettu*

sv nämnd

Katso myös: *bestämd, definierad, fastställd, bestämd, avsedd, som avses*

sv som nämns

sv som anges

en specified

en set forth

en set down

en mentioned

Katso myös: *defined, determined under, specified in, referred to*

**

ministeriön asetus

Lisätieto: Ministeriön asetus on uuden perustuslain voimaantulon yhteydessä käyttöön otettu säädös. Ennen nykyisen perustuslain voimaantuloa ministeriön asetuksia vastasivat *ministeriön päätökset*.

Katso myös: *asetus, valtioneuvoston asetus*

sv x-ministeriets förordning om

Katso myös: *förordning, statsrådets förordning, förordning av statsrådet*

sv förordning av x-ministeriet

en decree of the Ministry of X on

Lisätieto: Ministeriön asetuksen nimikkeessä sanat Decree ja Ministry of X kirjoitetaan isoilla alkukirjaimilla, samoin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ...this Decree of the Ministry of X.

Katso myös: *decree, government decree*

**

ministeriön päätös

Katso myös: *ministeriön asetus*

sv x-ministeriets beslut om

Katso myös: *ministeriön asetus*

en decision of the Ministry of X on

Lisätieto: Ministeriön päätöksen nimikkeessä sanat Decision ja Ministry of X kirjoitetaan isoilla alkukirjaimilla.

Katso myös: *ministeriön asetus*

**

momentti

sv *moment*

sv *mom. lyhenne*

Lisätieto: Säädöstekstissä ruotsin moment-sanasta käytetään numeroiden yhteydessä lyhennettä mom.

en *subsection*

Lisätieto: Aiemmasta suosituksesta poiketen säädöksen momentteja ei numeroida englanninkielisessä käännöksessä. Momenttiin viitataan kuitenkin numerolla: chapter 1, section 2, subsection 3, paragraph 4.

**

mukaan

Esimerkki: fi: ...jollei tämän lain mukaan vaadita määräenemmistöä.
sv: ...om inte kvalificerad majoritet krävs enligt denna lag.
en: ...unless qualified majority is required under this Act.

Katso myös: *perusteella*

sv *enligt*

Katso myös: *med stöd av, utifrån, på grundval av, på basis av, enligt*

sv *i enlighet med*

sv *i överensstämmelse med*

sv *med stöd av*

en *under*

Katso myös: *perusteella*

en *pursuant to*

en *by virtue of* *hylättävä*

Lisätieto: *nojalla* = by virtue of

**

mukaisesti

Lisätieto: Sanojen *mukaan* ja mukaisesti käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mukaisesti tulisi periaatteessa käyttää silloin kun viitataan menettelyyn, ts. siihen miten jokin tapahtuu. Ilmaisuja in accordance with, pursuant to ja under voidaan kaikkia käyttää silloin, kun henkilön on tehtävä jotakin säännösten mukaisesti, tai jotakin tapahtuu säännösten mukaisesti.

Esimerkki: fi: ...palkkamenojen määrä lasketaan 20 §:n mukaisesti.
sv: ...beräknas löneutgifterna i enlighet med 20 §.
en: ...the costs of remuneration shall be calculated in accordance with section 20.

sv *enligt*

sv *i enlighet med*

sv *med stöd av*

sv i överenstämmelse med
sv på det sätt som föreskrivs/anges i
sv utifrån/på grundval av/på basis av
en in accordance with
en under
en pursuant to

**

muutoksenhaku

Lisätieto: Muutoksenhaulla viitataan toimenpiteeseen, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun. Muutoksenhaku on yläkäsite ja kattaa erilaisia (varsinaisia ja ylimääräisiä) muutoksenhakekeinoja. Ratkaisun oheen liitetään tieto siitä, miten ja mille taholle muutoksenhaku tehdään ja missä ajassa se on tehtävä (ennen ratkaisun tuloa lainvoimaiseksi).

Esimerkki: fi: muutoksenhaku (yläkäsitteenä)
en: request for (a) review

fi: oikaisuvaatimus

- kun muutosta haetaan ratkaisun tehneeltä hallintoviranomaiselta itseltään
en: request for (an) administrative review

fi: valitus

- kun muutosta haetaan esimerkiksi a) hallinto-oikeudelta viranomaisen lainvoimaa vailla olevaa ratkaisuun tai b) korkeammalta tuomioistuimelta alemman tuomioistuimen lainvoimaa vailla olevaa ratkaisuun
en: request for (a) judicial review, appeal

Katso myös: *muutoksenhakuviranomainen*

sv ändringssökande

sv sökande av ändring

sv överklagande

Lisätieto: Överklagande används när man avser sökande av ändring genom besvär.

Katso myös: *besvärsmyndighet*

en request for review

en request for a review

en appeal

Lisätieto: Toisin kuin aiemmin vastinetta appeal voi käyttää vain silloin, kun on kyse valituksesta muutoksenhakekeinona, ei siis silloin kun on kyse muutoksenhausta yläkäsitteenä.

Katso myös: *reviewing authority*

**

muutoksenhakuviranomainen

Esimerkki: fi: Muutoksenhakuviranomainen asevelvollisuutta koskevissa asioissa on kutsunta-asiain keskuslautakunta.

sv: Besvärsmyndighet i ärenden som gäller värnplikt är centralnämnden för
uppbådsärenden.
en: The appeal authority for military service matters is the Central Call-up Appeals Board.

Katso myös: *muutoksenhaku, valitusviranomainen*

sv **besvärsmyndighet**

Katso myös: *ändringssökande, sökande av ändring; överklagande, besvärsmyndighet*

sv **den myndighet där ändring söktes**

Lisätieto: När det är fråga om omprövning eller både omprövning och besvär används "den myndighet där ändring söktes" (inte "fullföljdsmyndighet").

en **reviewing authority**

Katso myös: *request for review, appellate authority*

**

muuttaa laki

Esimerkki: fi: laki x-lain muuttamisesta (joskus "muutoslaki")
en: Act Amending the Act on X

Katso myös: *lainmuutos*

sv **ändra en lag**

Katso myös: *ändring*

sv **revidera en lag**

sv **se över en lag**

en **amend an act**

Katso myös: *amendment*

**

määritelmä

sv **definition**

en **definition**

**

määritelty

Esimerkki: fi: ...asetuksessa määriteltyä käyttötarkoitusta varten...
sv: ...för ett visst ändamål som bestäms i förordningen...
en: ...for a purpose defined in the Decree...

Katso myös: *mainittu, määritetty, tarkoitettu*

sv **bestämd**

Katso myös: *nämnd, fastställd, avsedd, som avses*

sv **definierad**

en **defined**

Katso myös: *mentioned, specified, set forth, determined under, specified in, referred to*

**

määritetty

Esimerkki: fi: ...2 momentissa säädetyllä tavalla määritetty osuus...
sv: ...den andel som bestämts enligt 2 mom. ...
en: the share determined under subsection 2...

Katso myös: *mainittu , määritelty ja tarkoitettu*

sv fastställd

Katso myös: *nämnd, bestämd, definierad, avsedd, som avses*

sv bestämd

en determined under

Katso myös: *mentioned, specified, set forth, defined, referred to*

en specified in

**

määrätä (1)

antaa määräys (1)

Selite: Antaa määräys jostakin.

Esimerkki: fi: Opetushallitus antaa tarvittaessa määräykset siitä, että...
sv: Utbildningsstyrelsen meddelar vid behov föreskrifter om att...
en: The National Board of Education will, where appropriate, issue orders on...

sv meddela föreskrifter

sv utfärda föreskrifter

sv ge bestämmelser

en order

en issue an order

**

määrätä (2)

antaa määräys (2)

Selite: Määrätä jossakin.

Esimerkki: fi: Työskentelyn järjestämisestä markkinaoikeudessa määrätään tarkemmin tuomioistuimen työjärjestyksessä...
sv: Närmare bestämmelser om hur arbetet vid marknadsdomstolen ordnas finns i domstolens arbetsordning...
en: Further provisions on the organisation of the work of the Market Court shall be given in the court's rules of procedure...

sv bestämma

sv föreskriva

sv ange

sv fastställa

en provide

en give provisions on

**

määräys (1)

Selite: Sitova oikeussääntö, joka on hierarkkisesti alemmantasoinen kuin laki ja asetus.
Lisätieto: Muualla kuin *laissa* tai *asetuksessa* olevat oikeussäännöt ovat määräyksiä. Määräykset ovat sitovia normeja. Lisäksi viranomaiset voivat antaa *ohjeita*, jotka eivät ole sitovia normeja.

sv föreskrift
en regulation

**

määräys (2)

Selite: Määräys valtiosopimuksessa.

sv bestämmelse
en provision

**

määräys (3)

Selite: Yksittäinen määräys, joka voi sisältyä esim. tuomioistuimen päätökseen.

sv bestämmelse
sv villkor
sv föreläggande
sv förordnande
en order

**

määräys (4)

Selite: Määräys yksityisoikeudellisessa sopimuksessa.

sv bestämmelse
sv klausul
en provision

**

määräys (5)

Selite: Määräys testamentissa.

sv bestämmelse
sv förordnande
en provision

**

nojalla

perusteella

Lisätieto: Ilmaisuja perusteella ja nojalla käytetään silloin, kun viitataan säädökseen tai säännökseen perustuvaan toimivaltaan tai oikeuteen tehdä jotakin.

Esimerkki: fi: ...9 §:n nojalla annetun kieltotuomion vastaisesti.
sv: ...i strid med en förbudsdom som meddelats med stöd av 9 §.
en: ...in breach of a restraining order issued under section 9.

Katso myös: *mukaan*

sv *enligt*

sv *med stöd av*

Katso myös: *enligt, i enlighet med, i överensstämmelse med*

sv *utifrån*

sv *med hänsyn till*

sv *på grundval av*

sv *på basis av*

sv *i överensstämmelse med*

en *under*

Katso myös: *mukaan*

en *by virtue of*

en *pursuant to*

**

nopeutettu lainsäätämisyjärjestys

nopeutettu säätämisyjärjestys

nopeutettu järjestys

Esimerkki: perustuslain muuttaminen nopeutetussa järjestyksessä

en *expedited legislative procedure* *suositettava*

en *fast-track legislative procedure* *yleiskielessä*

**

noudattaa

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: ...työsuhteissa, joissa työnantajan on noudatettava yleissitovaa työehtosopimusta.
sv: ...i de anställningsförhållanden där arbetsgivaren ska följa ett allmänt bindande kollektivavtal.
en: ...in employment relationships in which employers must comply with a universally valid collective agreement.

Esimerkki 2:
fi: ...ministeriö noudattaa soveltuvin osin tässä pykälässä säädettyä menettelyä.
sv: ...ministeriet följer i tillämpliga delar förfarandet i denna paragraf.
en: ...the Ministry shall, where appropriate, follow the procedure laid down in this section.

Esimerkki 3:

fi: Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin *lakia*.
sv: I all offentlig verksamhet ska *lag* noggrant iakttas.
en: In all public activity, the *law* must be strictly observed.

sv följa
sv iakttä
en comply with
en follow
en observe

**

noudattaen

sv med iakttagande av
en in compliance with

**

noudattaminen

Esimerkki: fi: X valvoo tämän lain noudattamista.
 sv: X utövar tillsyn över efterlevnaden av denna lag.
 en: Compliance with this Act shall be monitored by X.

sv iakttagande
sv efterlevnad
en compliance with

**

ohjaus ja valvonta

en guidance and supervision

**

ohje

ohjeet

Lisätieto: Ohje ei ole sitova. Esimerkiksi ministeriö voi antaa ohjeita hallinnonalansa viranomaisille vaikuttaakseen näiden toimintaan. EU-teksteissä guidelines on usein käytetty käsite, mutta sitä ei suositella ohjeen vastineeksi.

Katso myös: *suositus*

sv anvisningar

Katso myös: *rekommendation*

en instructions

Katso myös: *recommendation*

**

ohjesääntö

Lisätieto: Sääntelee korkeiden viranomaisten toimintaa, esim. valtioneuvoston ohjesääntö ja oikeuskanslerin ohjesääntö. Tarkoittaa virallisluentoista työjärjestystä.

Katso myös: *johtosääntö, työjärjestys*

sv **reglemente**

Katso myös: *instruktion, arbetsordning*

en **rules of procedure**

Katso myös: *johtosääntö, työjärjestys*

en **instructions** *hylättävä*

**

oikeushenkilö

Selite: *oikeussubjekti*, joka ei ole ihminen

Lisätieto: Käytännössä termejä oikeussubjekti ja oikeushenkilö käytetään usein sellaisissa yhteyksissä, joissa arvioidaan, onko jollakin taholla oikeuskelpoisuus. Tällöin välillä käytetään yläkäsitettä oikeussubjekti, toisinaan taas alakäsitettä oikeushenkilö. Tämä ei ole väärin, sillä jos taho on oikeushenkilö, se on myös oikeussubjekti.

Katso myös: *oikeussubjekti, oikeushenkilöllisyys, oikeuskelpoisuus*

sv **juridisk person**

en **legal person**

Lisätieto: Englanninkielistä termiä "legal person" käytetään eri lähteissä epäjohdonmukaisesti joko oikeussubjektin tai oikeushenkilön vastineena. Toiset tulkitsevat, että "legal person" viittaa sekä luonnolliseen henkilöön että oikeushenkilöön, kun taas toisten mukaan "legal person" ei ole ihminen. Epäselvissä tapauksissa oikeussubjektin vastineena asiaa on hyvä selventää, esim. "an individual or other legal entity". Harvemmin käytettyä termiä "artificial person" ei suositella.

en **legal entity**

**

oikeushenkilöllisyys

oikeushenkilöys

Katso myös: *oikeushenkilö, oikeuskelpoisuus*

sv **status som juridisk person**

en **legal personality**

en **status as a legal person**

**

oikeuskelpoisuus

Selite: kelpoisuus toimia oikeussubjektina

Lisätieto: Oikeuskelpoisia ovat *luonnollisten henkilöiden* lisäksi ns. *oikeushenkilöt*. Taho, jolla on oikeuskelpoisuus, voi saada oikeuksia ja sillä voi olla velvollisuuksia. Käytännössä tätä termiä käytetään silloin kun määritellään, onko jokin taho oikeussubjekti eli onko sillä oikeuskelpoisuus.

Katso myös: *oikeustoimikelpoisuus, oikeussubjekti*

sv *rättskapacitet*

sv *rättsförmåga*

en *legal capacity*

Lisätieto: adj. oikeuskelpoinen = having legal capacity

**

oikeusperusta

sv *rättslig grund*

en *legal basis*

**

oikeussubjekti

Lisätieto: Oikeussubjektilla tarkoitetaan tahoja, joka voi saada oikeuksia ja jolla voi olla velvollisuuksia. Oikeussubjekteja ovat *luonnolliset henkilöt* eli ihmiset sekä *oikeushenkilöt*, joita ovat erilaiset yritykset, yhteisöt ja julkisoikeudelliset tahot. Käytännössä termejä oikeussubjekti ja oikeushenkilö käytetään usein sellaisissa yhteyksissä, joissa arvioidaan, onko jollakin taholla oikeuskelpoisuus. Tällöin välillä käytetään yläkäsitettä oikeussubjekti, toisinaan taas alakäsitettä oikeushenkilö. Tämä ei ole väärin, sillä jos taho on oikeushenkilö, se on myös oikeussubjekti.

Katso myös: *oikeushenkilö, oikeuskelpoisuus*

sv *rättssubjekt*

en *person holding legal rights and obligations*

en *person*

Lisätieto: Kontekstisidonnainen: oikeustieteellisessä tekstissä

Lisätieto: Oikeussubjekti-termiä käännettäessä voi joissakin tapauksissa harkitusti käyttää oikeushenkilön vastinetta, esim. *legal person*. Englanninkielistä termiä "legal person" käytetään eri lähteissä epäjohdonmukaisesti joko oikeussubjektin tai oikeushenkilön vastineena. Toiset tulkitsevat, että "legal person" viittaa sekä luonnolliseen henkilöön että oikeushenkilöön, kun taas toisten mukaan "legal person" ei ole ihminen. Epäselvissä tapauksissa oikeussubjektin vastineena asiaa on hyvä selvittää, esim. "an individual or other legal entity".

**

oikeustoimikelpoisuus

Lisätieto: Oikeustoimikelpoisuudella viitataan useimmiten *luonnollisen henkilön* mahdollisuuteen määrätä itse oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan, ts. tehdä oikeustoimia. Luonnolliset henkilöt ovat oikeustoimikelpoisia elleivät he ole *vajaavaltaisia*, ts. alaikäisiä tai holhottavaksi julistettuja. Oikeushenkilöt ovat oikeustoimikelpoisia, mutta ne toimivat niitä edustavien henkilöiden välityksellä.

Esimerkki: fi: oikeustoimikelpoinen
en: legally competent

fi: vajaavaltainen
en: person without legal capacity
en: person who is legally incompetent

Katso myös: *oikeuskelpoisuus*

sv rättslig handlingsförmåga

sv rättshandlingsförmåga

en legal capacity

Lisätieto: Yleiskielessä käytetään myös vastinetta competence before the law.

**

oikeusvaikutus

Esimerkki: fi: Päätöksen oikeusvaikutukset koskevat yrityksiä, jotka ovat saaneet tukia.
sv: Beslutet har rättsverkningar för företag som har mottagit stöd.
en: The decision produces legal effects for undertakings that have received aid.

sv rättsverkan

sv rättsföljd

en legal effect

**

oikeusvaltio

sv rättsstaten

en rule of law

en state governed by the rule of law

**

olla vireillä

Esimerkki: fi: vireillä olevien asioiden käsittely jatkuu
sv: behandlingen av anhängiga ärenden fortsätter
en: consideration of pending cases will continue.

Katso myös: *panna vireille, saattaa vireille, tulla vireille*

sv vara anhängig

Katso myös: *inleda (ett mål/ett ärende/talan), väcka (ett mål/ett ärende), inleda en rättegång, har inletts, har väckts, blir anhängig*

en be pending

Katso myös: *institute (a matter), initiate (proceedings), bring (an action) to court, commence, be instituted, be initiated*

**

olla voimassa

Esimerkki: fi: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeusasiamiehestä säädetään.
sv: I fråga om riksdagens biträdande justitieombudsmän gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om riksdagens justitieombudsman.
en: The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsman.

sv gälla

en apply

**

osa

Lisätieto: Joissakin laajoissa säädöksissä ylin rakenneosaa (ks. esim. maakaari 540/1995).

sv avdelning

en part

**

panna vireille

saattaa vireille

Lisätieto: panna asia / tapaus /oikeudenkäynti vireille, saattaa asia / tapaus /oikeudenkäynti vireille

Esimerkki 1:

fi: panna asia hakemuksella tai ilmoituksella vireille

sv: inleda / väcka ett ärende genom ansökan eller efter anmälan

en: institute a matter by way of petition or notification

Esimerkki 2:

fi: panna oikeudenkäynti / virallinen prosessi / prosessi vireille

sv: inleda en rättegång / en officiell process / en process

en: initiate proceedings / an official process / a procedure

Esimerkki 3:

fi: panna riita-asia vireille tuomioistuimessa

sv: inleda ett tvistemål vid domstolen

en: bring a civil action to court

Katso myös: olla vireillä, tulla vireille

sv inleda (ett mål/ett ärende/talan)

sv väcka (ett mål / ett ärende)

Katso myös: vara anhängig, har inletts, har väckts, blir anhängig

sv inleda en rättegång

en file (a matter)

en institute (a matter)

Katso myös: be pending, commence, be instituted, be initiated

en initiate (proceedings)

en bring (an action) to court

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä usein myös "launch", esim. "initiate / launch infringement proceedings".

**

perustelut

Selite: Hallituksen esityksen vakio-otsikko.

Katso myös: yleisperustelut, yksityiskohtaiset perustelut

sv motivering

Katso myös: allmän motivering, detaljmotivering

en rationale

Lisätieto: Käytetään hallituksen esityksen vakio-otsikkona.

Katso myös: detailed rationale

en reasons

Lisätieto: Käytetään esimerkiksi hallintopäätöksen perusteluista. Vrt. Administrative Procedure Act (434/2003).

**

perustuslaki

Selite: Perustuslaki on normihierarkiassa tavallisten lakien yläpuolella oleva säädös, jota voidaan muuttaa vain erityisessä vaikeutetussa säätämisyjärjestyksessä. Perustuslakiin sisältyy mm. ylimpien valtioelinten toimivaltasuhteita ja kansainvälisiä suhteita koskevat säännökset sekä perusoikeussäännökset.

Katso myös: *valtiosääntö*

sv grundlag

Katso myös: *författning, konstitution, statsförfattning*

en constitution

Katso myös: *valtiosääntö*

en Constitution

en Constitution Act *vanhentunut*

Lisätieto: Sana "constitution" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa yleisesti perustuslakiin ja isolla alkukirjaimella tapauksissa, joissa viitataan esimerkiksi Suomen perustuslakiin: "the Constitution of Finland". Vastine "Constitution Act" on historiallinen. Sitä käytetään vain tapauksissa, joissa viitataan Suomen vanhaan perustuslakiin, joka koostui neljästä eri laista.

**

poiketen (siitä, mitä säädetään / määrätään)

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: Säännöllinen työaika saadaan 6 §:ssä säädetyistä poiketen järjestää niin, että...
sv: Den ordinarie arbetstiden får med avvikelse från 6 § ordnas så att...
en: By way of derogation from section 6, regular working hours may be arranged so that...
Esimerkki 2:
fi: Edellä 1 momentissa säädetyistä poiketen 18 §:n 1 momenttia sovelletaan...
sv: Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. tillämpas 18 § 1 mom. ...
en: By derogation from subsection 1 above, section 18, subsection 1 is applied...

sv med avvikelse från (vad som föreskrivs/bestäms)

sv trots (bestämmelserna)

en by way of derogation from

en by derogation from

**

pykälä

Lisätieto: Pykälässä voi olla yksi tai useampi *momentti*, ja momentissa puolestaan *kohtia* ja *alakohтия*.

sv paragraf

en section

**

pääsääntöisesti

Esimerkki 1: Esimerkki 1:
fi: Ilmoitus tulee tehdä pääsääntöisesti sähköisesti. Erityisestä syystä ilmoitus voidaan tehdä myös muulla tavalla.
sv: Anmälan ska i regel göras elektroniskt. Av särskilda skäl kan anmälan också göras på något annat sätt.
en: The report shall, as a rule, be made electronically. On special grounds, the report may also be submitted in some other manner.

Esimerkki 2: fi: Vakuudeksi saadaan pääsääntöisesti hyväksyä vain rahatalletus taikka raha- tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus.
sv: Som säkerhet får i regel endast godkännas depositioner i pengar eller proprieborgen som ställts av en penninginrättning eller försäkringsanstalt.
en: As a general rule, the only acceptable security is a cash deposit or an absolute guarantee from a financial or insurance institution.”.

sv i regel

en as a rule

en as a general rule

**

rajoittamatta

Esimerkki: fi: Poiketen siitä, mitä 4 §:ssä säädetään, mutta rajoittamatta 12 §:n soveltamista, sovelletaan seuraavaa:
en: By way of derogation from the provisions of section 4 but without prejudice to section 12, the following shall apply:

en without prejudice to

**

rajoitus

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: vieraan valtion lain soveltamisen rajoitukset
sv: begränsningar av tillämpningen av en främmande stats lag
en: restrictions on the application of foreign law

Esimerkki 2: fi: ehdokkaan vaalirahoituksen rajoitukset
sv: begränsningar i fråga om kandidaters valfinansiering
en: limitations on election funding received by a candidate

sv begränsning

sv inskränkning

en restriction

en limitation

Lisätieto: Joissakin konteksteissa myös constraint tai restraint.

**

rangaistussäännökset

sv straffbestämmelser

en penal provisions

**

rikosoikeudellinen virkavastuu

Katso myös: *virkavastuu*

sv straffrättsligt tjänsteansvar

Katso myös: *tjänsteansvar*

en criminal liability for acts in office

Katso myös: *liability for acts in office, liability while in office*

**

rinnastettava

Katso myös: *vastaava*

sv jämförbar

sv jämfällbar

Katso myös: *motsvarande*

en comparable

Katso myös: *equivalent*

**

saada lainvoima

Katso myös: *lainvoimainen*

sv vinna laga kraft

Katso myös: *lagakraftvunnen*

en become final

en gain legal force

Lisätieto: Become final on laajasti kansainvälisesti käytetty ilmaisu, jolla tarkoitetaan lopullisuutta siinä mielessä, ettei esimerkiksi kyseiseen ratkaisuun enää voida hakea muutosta. Ilmaisua gain legal force käytetään lähinnä esimerkiksi säädösten ja määräysten voimaantulosta.

Katso myös: *final*

**

saattaa voimaan

Katso myös: *laki x-sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta, tulla voimaan*

sv sätta i kraft

Lisätieto: Käytetään kansallisissa voimaansaattamissäädöksissä.

Katso myös: *lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen/avtalet/konventionen om x, träda i kraft*

en bring into force

Katso myös: *Act Bringing into Force the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement/Treaty/Convention on x, enter into force*

**

salassapitovelvollisuus

Selite: velvollisuus olla paljastamatta tietoa tai käyttämättä sitä hyödyksi

Katso myös: *vaitiolovelvollisuus*

salassapitovelvoite

Selite: Termejä salassapitovelvollisuus ja vaitiolovelvollisuus käytetään usein epäjohdonmukaisesti. Salassapitovelvollisuus/-velvoite on yläkäsite, johon kuuluvat asiakirjasalaisuus, vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto.

sv tystnadsplikt

sv sekretess

sv skyldighet att iaktta sekretess

Lisätieto: Tystnadsplikt innebär skyldighet att hemlighålla viss kunskap eller vissa handlingar. Sekretess innebär ett påbud att hemlighålla någonting.

Katso myös: *tystnadsplikt*

en non-disclosure obligation suosittava

en obligation of non-disclosure suosittava

en obligation not to disclose suosittava

en secrecy obligation sallittava

Lisätieto: Termien salassapito- ja vaitiolovelvollisuus englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitovelvollisuuksiin ja salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. Termiä non-disclosure obligation käytettiin aiemmin vaitiolovelvollisuuden yhtenä vastineena, mutta nyt aiemmista vastineista obligation to remain silent on termin uusi suosittava ja selkeä vastine.

Katso myös: *obligation to remain silent*

**

seuraamus

Esimerkki: Esimerkkejä:
fi: oikeudellinen seuraamus
sv: rättslig påföljd
en: legal consequence

fi: rikoksen / rikosoikeudellinen seuraamus
sv: straffrättslig påföljd
en: criminal / penal sanction

fi: siviilioikeudellinen seuraamus
sv: civilrättslig påföljd
en: civil sanction

fi: taloudellinen seuraamus
sv: ekonomisk påföljd
en: pecuniary / financial sanction

sv påföljd
en sanction
en legal consequence
en consequence

Lisätieto: Käytetään termiä sanction silloin, kun on kyse rangaistusluonteisesta seuraamuksesta, muissa konteksteissa voidaan käyttää myös (legal) consequence -vastinetta. Rangaistusluonteisesta seuraamuksesta voidaan käyttää myös vastinetta penalty.

**

siirtymäsäännös

Katso myös: *voimaantulo- ja siirtymäsäännökset*

sv övergångsbestämmelse
en transitional provision

**

sopimus

Lisätieto: Sanalle "sopimus" on englannin kielessä useita vastineita, joilla kuitenkin on merkityseroja. Sopimus (avtal/överenskommelse) voi olla "agreement", joka tarkoittaa mitä tahansa sopimusta, mukaan lukien kahdenväliset sopimukset. "Treaty" tarkoittaa kansainvälistä sopimusta (fördrag), eli valtioiden välistä sopimusta. Yleissopimuksen (konvention) englanninkielinen vastine "convention" tarkoittaa aina monenvälistä sopimusta, jonka sopimuspuolten määrää ei ole rajoitettu.

Lisätieto: Voimassa olevaan kirjoitettuun oikeuteen sisältyy kansallisen lainsäädännön lisäksi myös kansainvälisiä sopimuksia, jotka on saatettu asianmukaisesti voimaan. Kun sopimus edellyttää eduskunnan hyväksymistä siitä syystä, että se sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, nämä saatetaan voimaan eduskunnan hyväksymällä lailla. Sopimuksen lopullinen kansallinen voimaantulo edellyttää vielä koko sopimuksen voimaansaattamista, mikä tapahtuu tasavallan presidentin asetuksella, jossa myös säädetään em. lain voimaantulosta. Voimaansaattettujen kansainvälisten sopimusten tekstit julkaistaan Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa (Finlands författningssamlingar fördragsserie) pääsääntöisesti suomen ja ruotsin kielellä, ja jos nämä eivät ole sopimuksen todistusvoimaisia kieliä, sopimus julkaistaan lisäksi ainakin yhdellä todistusvoimaisella kielellä, useimmiten englannin kielellä. Käännettäessä kansainvälisen sopimuksen voimaansaattamislakia tai -asetusta on sopimuksen englanninkielinen nimi varmistettava sopimustekstistä, joka yleensä löytyy Suomen säädöskokoelman sopimussarjasta.

sv avtal
sv kontrakt
sv överenskommelse
sv fördrag

sv traktat
sv konvention
en agreement
en treaty
en convention

**

soveltaa

Esimerkki: fi: Tätä lakia sovelletaan..., jollei muualla laissa toisin säädetä.
sv: Denna lag tillämpas på..., om inte annat föreskrivs (bestäms, anges, sägs) någon annanstans i lag.
en: This Act applies to..., unless otherwise provided elsewhere by law.

sv tillämpa
sv iakttä
en apply

**

soveltamisala

sv tillämpningsområde
sv räckvidd

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä

en scope of application
en scope

Esimerkki: fi: lain tarkoitus ja soveltamisala
en: objectives and scope of the Act

**

soveltamissäännös

sv tillämpningsbestämmelse
en application provision

Lisätieto: Otsikko "soveltamissäännökset" käännetään englanniksi "application provisions".

en provisions on the application of ...

**

soveltuvien osien

Esimerkki: fi: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvien osien voimassa, mitä eduskunnan oikeusasiamiehestä säädetään.
sv: I fråga om riksdagens biträdande justitieombudsman gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs om riksdagens justitieombudsman.
en: The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsmen.

sv i tillämpliga delar
en as appropriate

en where appropriate

en where applicable

**

Suomen säädöskokoelma

Lisätieto: Säädöskokoelmassa julkaistaan lait ja asetukset.

SäädK *lyhenne*

sv Finlands författningssamling

sv FörfS *lyhenne*

en Statute Book of Finland

**

Suomen säädöskokoelman sopimussarja

SopS *lyhenne*

sv Finlands författningssamlings fördragsserie

sv FördrS *lyhenne*

en Treaty Series of the Statute Book of Finland

en Finnish Treaty Series

Lisätieto: Lyhennetty muoto ”Finnish Treaty Series” on myös mahdollinen, mutta sen kirjainlyhennettä ”FTS” ei suositella käytettäväksi säädöstekstissä.

**

suositus

Katso myös: *ohje*

sv rekommendation

Katso myös: *anvisningar*

en recommendation

Katso myös: *instructions*

**

säädös

Selite: Kirjoitettu oikeusnormi. Yleisnimitys *laeille* ja *asetuksille* sekä muille *Suomen säädöskokoelmassa* julkaistuille oikeussäännöille.

Lisätieto: EU:n lainsäädännössä: (fi) säädös; (sv) rättsakt; (en) instrument/act.

sv författning

en statute

en enactment

**

säädöspohja

en legislative basis

**

säännökset ja määräykset

Esimerkki: fi: ...tehtävänä on valvoa tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista.
sv: ...ska övervaka att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas.
en: ... shall ensure that this Act and the provisions issued under it are observed.

Katso myös: *säännös, määräys (1)*

sv [bestämmelser och föreskrifter](#)

en [provisions and regulations](#)

**

säännös

Lisätieto: *Lait ja asetukset sisältävät säännöksiä. Säännös voi koostua yhdestä pykälästä tai sen osasta. Pykälässä voi olla yksi tai useampi momentti, ja momentissa puolestaan kohtia ja alakohtia.*

Esimerkki: fi: Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.
sv: Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom förordning av statsrådet.
en: Further provisions on the implementation of this Act may be given by government decree.

sv [bestämmelse](#)

sv [föreskrift](#)

en [provision](#)

**

säännöskohtaiset perustelut

Lisätieto: Hallituksen esityksen vakio-otsikko. Aiemmin otsikko oli tavallisesti: *yksityiskohtaiset perustelut*.

Katso myös: *perustelut, yleisperustelut*

sv [specialmotivering](#)

Katso myös: *motivering, allmän motivering*

en [provision-specific rationale](#)

Katso myös: *rationale*

**

säätää

Katso myös: *säätää laki*

sv [föreskriva](#)

Lisätieto: Säätää-verbiä ei tarvitse aina kääntää ruotsiksi, vaan sen sijaan voidaan käyttää muita vaihtoehtoja esim. gälla tai nämna.

Katso myös: *stifta en lag*

sv [ange](#)

sv följa av

sv säga

sv reglera

en provide

Lisätieto: Rakennetta "provide for" käytetään lähinnä silloin, kun säädetään jostakin mahdollisuudesta, esim. muutoksenhakuoikeudesta: "Section 7 provides for appeal against the decisions of the Board."

en lay down (provisions)

en issue (provisions)

Lisätieto: Säättää-verbin paras käännösvastine ei välttämättä aina ole verbi, vaan sen sijaan voidaan käyttää substantiivirakennetta ("provisions").

Esimerkki: Esimerkkejä:

fi: ...jollei tässä laissa toisin säädetä.

sv: ...om inte något annat föreskrivs/sägs/anges i denna lag.

en: ...unless otherwise provided in this Act.

fi: ...jollei erikseen toisin säädetä.

sv: ...om inte något annat föreskrivs särskilt/separat.

en: ...unless otherwise separately provided.

fi: ...niin kuin kuin tässä laissa säädetään; ...sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

sv: ...enligt (bestämmelserna i) denna lag; ...på det sätt som föreskrivs/sägs/anges i denna lag.

en: ...as provided in this Act.

fi: ...tässä laissa säädetyin edellytyksin.

sv: ...under de förutsättningar som nämns/anges i denna lag.

en: ...subject to the conditions laid down in this Act.

fi: X:stä säädetään tässä laissa (= Tämä laki koskee x:ää.)

sv: Denna lag gäller x.; I denna lag finns bestämmelser om x.

en: This Act *applies* to x.; This Act lays down provisions on x.

Katso myös: *enact an act*

**

säättää laki

Selite: Viittaa koko lainsäädäntöprosessiin. Hallitus antaa esityksen lain säätämisestä.

sv stifta en lag

en enact an act

**

tarkemmat säännökset

sv närmare bestämmelser

en further provisions

Lisätieto: Myös säädösotsikko "Tarkemmat säännökset ja määräykset" käännetään englanniksi "Further provisions". "Säännökset ja määräykset" voidaan kääntää yhdellä sanalla "provisions".

**

tarkoitettu

Lisätieto: Sanojen tarkoitettu ja mainittu käyttö on suomenkielisissä säädösteksteissä horjuvaa, mutta sanaa mainittu tulisi käyttää ainoastaan silloin kun esim. tietty viranomainen mainitaan nimeltä ao. säännöksessä, johon viitataan, ja sanaa tarkoitettu silloin kun sitä ei mainita täsmällisesti, vaan käytetään esim. ilmaisua luvan myöntävä viranomainen.

Esimerkki: fi: 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus
sv: den rapport som avses i 1 mom.
en: the notification referred to in subsection 1

Katso myös: *mainittu, määriteltä, määritetty*

sv som avses

sv avsedd

Lisätieto: Ibland passar en konstruktion med "enligt".

Katso myös: *nämnd, bestämd, definierad, fastställd*

en referred to

Katso myös: *mentioned, specified, set forth, defined, determined under, specified in*

**

tarkoittaa

Esimerkki: fi: Tässä laissa ministeriöllä tarkoitetaan opetusministeriötä.
sv: Med ministeriet avses i denna lag undervisningsministeriet.
en: In this Act, the Ministry means the Ministry of Education.

sv avse

en mean

**

tarkoitus

Esimerkki: fi: lain tarkoitus / lain tavoite
sv: lagens syfte
en: objectives of the Act / objectice of the Act

sv syfte

sv mål

sv målsättning

sv avsikt

sv ändamål

en objective

en objectives

en purpose

**

tasavallan presidentin asetus

Katso myös: *asetus*

sv *förordning av republikens president*

sv *republikens presidents förordning*

en *decree of the president of the republic*

en *presidential decree*

Lisätieto: Asetuksen nimikkeessä sanat *Decree* ja *President of the Republic* kirjoitetaan isoilla alkukirjaimilla, samoin kuin silloin kun asetuksen tekstissä viitataan kyseiseen asetukseen, ... this Decree of the President of the Republic.

**

teettämisuhka

Katso myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, uhkasakko, keskeyttämisuhka*

sv *hot om tvångsutförande*

Katso myös: *administrativt tvång, förvaltningsstvång, administrativt tvångsmedel, vite, hot om avbrytande*

en *enforced compliance*

en *notice of enforced compliance*

Katso myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, administrative coercive measure, notice of a conditional fine, notice of enforced suspension*

**

tietojenanto-oikeus

oikeus antaa tietoja

oikeus luovuttaa tietoja

Katso myös: *tietojenantovelvollisuus, tietojensaantioikeus*

en *right to disclose information*

Katso myös: *obligation to disclose information, right to information*

**

tietojenantovelvollisuus

tiedonantovelvollisuus

Katso myös: *tietojenanto-oikeus, tietojensaantioikeus, vaitiolovelvollisuus*

en *obligation to disclose information*

en *disclosure obligation*

Katso myös: *right to disclose information, right to information, non-disclosure obligation*

**

tietojensaantioikeus

Katso myös: *tietojenanto-oikeus, tietojenantovelvollisuus*

en *right to information*

en right to obtain information

en right to access information

Katso myös: *right to disclose information, obligation to disclose information*

**

toimeenpano

Katso myös: *täytäntöönpano*

**

toimenpidekielto

Esimerkki: fi: Milloin tarkoitettu taloudellinen hyöty menetetään toimenpidekieltojen johdosta, ...
sv: Om sådan ekonomisk fördel går förlorad till följd av åtgärdsförbud, ...
en: If the economic benefit is lost as a result of prohibition of measures, ...

sv åtgärdsförbud

sv förbud mot en åtgärd

en prohibition of measures

**

toimivaltainen viranomainen

Katso myös: *viranomainen*

sv behörig myndighet

Katso myös: *myndighet*

en competent authority

Katso myös: *authority*

**

tulla kuulluksi

Esimerkki: fi: Menettelyn osapuolet voivat käyttää oikeuttaan tulla kuulluksi.
sv: Alla parterna i förfarandet kan utöva sin rätt att bli hörda.
en: The parties to the proceedings may exercise their right to be heard.

sv bli hört

en be heard

Lisätieto: Myös "state one's case" tapauksissa, joissa henkilö on asianosaisena oikeusjutussa.

**

tulla vireille

Esimerkki: fi: hallintoasia tulee vireille, kun asian vireille panemiseksi tarkoitettu asiakirja on saapunut toimivaltaiseen viranomaiseen
sv: ett förvaltningsärende har inletts när den handling som avser detta har kommit in till en behörig myndighet
en: an administrative matter becomes pending when the document signifying the filing of the matter arrives at the competent authority

fi: riita-asia tulee vireille yleisessä tuomioistuimessa, kun ...
sv: ett tvistemål inleds vid en allmän domstol när...

en: proceedings in a civil matter commence in a general court when ...

fi: valmistelu alkaa, kun asia tulee vireille

sv: förberedelsen inleds när målet har väckts

en: preparation begins, when the case has been instituted

fi: ... ei hallintopakkoasia lainkaan tule vireille

sv: ... ska förvaltningstvångsförfarande inte inledas

en: ... administrative enforcement proceedings will not be initiated

Katso myös: *olla vireillä, panna vireille*

sv **har inletts**

Katso myös: *vara anhängig, inleda (ett mål/ett ärende/talan), väcka (ett mål / ett ärende), inleda en rättegång*

sv **har väckts**

sv **blir anhängig**

en **become pending**

en **commence**

Katso myös: *be pending, file (a matter), institute (a matter), initiate (proceedings), bring (an action) to court*

en **be instituted**

en **be initiated**

**

tulla voimaan

Esimerkki: fi: Tämä laki tulee voimaan 8 päivänä helmikuuta 2008.

sv: Denna lag träder i kraft den 8 februari 2008.

en: This Act enters into force on 8 February 2008.

Katso myös: *saattaa voimaan*

sv **träda i kraft**

Katso myös: *sätta i kraft*

en **enter into force**

Lisätieto: Englannin kielessä "enter into force", "come into force", "take effect" ja "become effective" ovat yhtä hyväksyttäviä. Tässä sanastossa on päädytty suosittelemaan verbiä "enter into force" yhtenäisyyden vuoksi, koska suomalaisissa lakiteksteissä esiintyy myös substantiivi *voimaantulo*, jonka vakiintunut vastine on "entry into force".

Katso myös: *bring into force*

**

työjärjestys

Katso myös: *johtosääntö, ohjesääntö*

sv **arbetsordning**

Katso myös: *instruktion, reglemente*

en **rules of procedure**

Katso myös: *johtosääntö, työjärjestys*

**

täydentävät säännökset

sv kompletterande bestämmelser

en supplementary provisions

**

täysi-ikäinen

sv person som har uppnått myndighetsåldern

en adult

en person who has reached the age of majority

**

täysivaltainen

Katso myös: *vajaavaltainen*

sv myndig

Katso myös: *omyndig*

en person with legal capacity

Katso myös: *person without legal capacity*

en person who is legally competent

**

täytäntöönpano

Esimerkki: fi: lainsäädännön täytäntöönpano
en: implementation of legislation

fi: veloitteen täytäntöönpano
en: enforcement of an obligation

Katso myös: *voimaansaattaminen, saattaa voimaan*

sv verkställande

sv verkställighet

sv genomförande

en implementation

en enforcement

Katso myös: *bringing into force, bring into force*

**

uhkasakko

Katso myös: *hallintopakko, hallinnollinen pakkokeino, teettämisuhka, keskeyttämisuhka*

sv vite

Katso myös: *administrativt tvång, förvaltningstvång, administrativt tvångsmedel, hot om tvångsutförande, hot om avbrytande*

en conditional fine

en notice of a conditional fine

Katso myös: *administrative enforcement, administrative enforcement measure, administrative coercive measure, notice of enforced compliance, notice of enforced suspension*

**

vahvistaa laki

Katso myös: *antaa laki ja hyväksyä laki*

sv stadfästa en lag

Katso myös: *utfärda en lag, anta en lag, godkänna ett lagförslag*

en approve a bill

Lisätieto: Presidentti vahvistaa lain. (Esim. the President approves a bill (= signs it and writes the word approved) -> presidential approval).

Katso myös: *adopt an act, pass a bill*

en confirm hylättävä

**

vaitioloovelvollisuus

Selite: lakiin perustuva kielto ilmaista salassa pidettävä tieto sivulliselle esimerkiksi kertomalla tai puhumalla siitä

vaitioloelvoite

Katso myös: *salassapitovelvollisuus*

sv tystnadsplikt

sv sekretess

Lisätieto: Tystnadsplikt innebär skyldighet att hemlighålla viss kunskap eller vissa handlingar. Sekretess innebär ett påbud att hemlighålla någonting.

Katso myös: *skyldighet att iaktta sekretess*

en obligation to remain silent suositettava

Katso myös: *non-disclosure obligation*

en non-disclosure obligation hylättävä

Lisätieto: Termien salassapito- ja vaitioloelvollisuus englanninkielisiä vastinesuosituksia on muutettu alkuvuonna 2023. Suomessa salassapitoelvollisuuksiin ja salassapitoon yleisellä tasolla viitattaessa suositetaan ensisijaisesti vastineita, jotka pohjautuvat sanoihin non-disclosure ja not to disclose, entisten secrecy- tai secret-sanoihin (tai confidential-sanaan) perustuvien ratkaisujen sijaan. Secret on yksi kansallisten ja kansainvälisten luokitusten turvallisuusluokista, samoin kuin confidential, joten näiden sanojen käyttö voi hämärtää tarkoitettua merkitystä. Uusia vastineita korjataan muihin sanastoihin ja (säädös)käännöksiin pikku hiljaa. Termiä non-disclosure obligation käytettiin aiemmin vaitioloelvollisuuden yhtenä vastineena, mutta nyt aiemmista vastineista obligation to remain silent on termin uusi suositettava ja selkeä vastine.

**

vajaavaltainen

Selite: Alaikäinen tai sellainen täysi-ikäinen henkilö, jonka tuomioistuin on henkilön fyysisen tai psyykkisen terveydentilan vuoksi todennut kykenemättömäksi huolehtimaan itsestään tai omaisuudestaan.

Katso myös: *alaikäinen, täysi-ikäinen, täysivaltainen*

sv *omyndig*

Katso myös: *minderårig, person som har uppnått myndighetsåldern, myndig*

en *person without legal capacity*

Katso myös: *minor, underage person, person who is underage, adult, person who has reached the age of majority, person with legal capacity*

en *person who is legally incompetent*

**

valitusviranomainen

Esimerkki: fi: Toimenpiderajoitus on voimassa mahdollisesta valituksesta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin päättä.
sv: En åtgärdsbegränsning gäller trots eventuella besvär, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.
en: The restriction on action remains in effect irrespective of appeal, unless decided otherwise by the appellate authority.

Katso myös: *muutoksenhaku, muutoksenhakuviranomainen*

sv *besvärsmyndighet*

Katso myös: *ändringssökande, sökande av ändring, överklagande*

en *appellate authority*

Katso myös: *appeal, reviewing authority*

**

valtioneuvoston asetus

Katso myös: *asetus, ministeriön asetus*

sv *statsrådets förordning*

Katso myös: *förordning, x-ministeriets förordning om*

sv *förordning av statsrådet*

en *government decree*

Lisätieto: Sana government kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä.

Katso myös: *decree, decree of the ministry of x on*

**

valtioneuvoston periaatepäätös

sv *principbeslut av statsrådet*

sv *statsrådets principbeslut*

en government resolution

Lisätieto: EU-oikeudessa: (fi) päätöslauselma; (sv) resolution; (en) Resolution.
Yleisanassa government resolution sana "government" kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, jolloin se viittaa hallitukseen tai valtioneuvostoon yleensä. Asiakirjan nimessä käytetään isoja alkukirjaimia Government Resolution.

**

valtiosääntö

Selite: Suppeassa merkityksessä käsitettä valtiosääntö voidaan käyttää perustuslain synonyyminä. Laajemmassa merkityksessä valtiosäännöllä kuitenkin tarkoitetaan säädöksiä, jotka sääntelevät ylimpien valtioelinten toimivaltasuhteita, valintaa ja päätöksentekomenettelyä sekä kansalaisten yleisiä oikeuksia ja velvollisuuksia. Tällöin valtiosääntöön sisältyy normihierarkkiselta asemaltaan ja säädäntötavaltaan erilaisia säädöksiä, joista ylimpänä hierarkiassa on perustuslaki.

Katso myös: *perustuslaki*

sv konstitution

sv författning

Katso myös: *grundlag*

sv statsförfattning

en constitution

Katso myös: *perustuslaki*

en Constitution

Lisätieto: Sana constitution kirjoitetaan pienellä alkukirjaimella, kun se viittaa yleisesti valtiosääntöön ja isolla alkukirjaimella tapauksissa, joissa viitataan esimerkiksi Suomen valtiosääntöön: the Constitution of Finland.

**

vastaava

Katso myös: *rinnastettava*

sv motsvarande

Katso myös: *jämförbar*

en equivalent

Katso myös: *comparable*

**

vastaisesti

Esimerkki: fi: Joka tämän lain vastaisesti tahallaan...
sv: Den som i strid med denna lag uppsåtligen...
en: Any person who intentionally... in violation of this Act...

sv i strid med

sv som strider mot

en in violation of

en in breach of

en contrary to

**

velvoittaa

asettaa velvoitteita

Esimerkki: Esimerkki 1:
fi: ... ja velvoittaa jäsenvaltiot laatimaan vakausohjelmia.
sv: ... och att ålägga medlemsstaterna att upprätta stabilitetsprogram.
en: ... and obliging Member States to draw up stability programmes.
Esimerkki 2:
fi: Tämä laki velvoittaa työnantajaa ja työntekijää siten kuin...
sv: Denna lag är förpliktande för arbetsgivare och arbetstagare som...
en: This Act imposes obligations on employers and employees as...

sv ålägga

sv förelägga

sv förplikta

sv meddela åläggande

en oblige

en impose obligations (on)

Lisätieto: Joskus myös "require".

**

viran puolesta

sv på tjänstens vägnar

en ex officio

en by virtue of office

Lisätieto: Tapauksissa, joissa asian hoitaminen kuuluu viraston tehtäviin sen "omasta aloitteesta" (sv: "på eget initiativ"), voidaan käyttää vastinetta: "of/by its own motion".

**

viranomainen

Katso myös: *toimivaltainen viranomainen*

sv myndighet

Katso myös: *behörig myndighet*

sv myndighetsperson

sv myndighetsrepresentant

en authority

Lisätieto: Kun suomenkielisessä lakitekstissä käytetään pelkästään sanaa "viranomainen" tai "viranomaiset", englannin kielessä käytetään usein monikkomuotoa "authorities" ja lisämäärettä, esim. "health / regional / cultural authorities".

Katso myös: *competent authority*

**

virkamies

sv tjänsteman

en public official

Lisätieto: Vastineita "civil servant" ja "public servant" ei suositella. Niiden merkitys englanninkielisissä maissa vaihtelee kunkin maan hallintojärjestelmän mukaan.
Jos virkamiehellä tarkoitetaan nimenomaan valtion virkamiestä, vastine voi olla esimerkiksi public official in central government tai government official. Kunnissa virkasuhteessa oleva henkilö on "viranhaltija", joka käännetään esimerkiksi vastineella local government official tai local government officeholder.

**

virkavastuu

Selite: Virkamiehen oikeudellinen vastuu virkatoimistaan.

Katso myös: rikosoikeudellinen virkavastuu

sv tjänsteansvar

Katso myös: straffrättsligt tjänsteansvar

en liability for acts in office

Katso myös: criminal liability for acts in office

en liability while in office

**

voimaansaattaminen

Esimerkki: fi: valtiosopimuksen voimaansaattaminen
sv: bringing into force a treaty

fi: oikeuden voimaansaattaminen
en: enforcement of a right

fi: EU:n lainsäädännön voimaansaattaminen jäsenvaltioissa
en: implementation of EU legislation in the Member States

fi: määräysten voimaansaattaminen
en: implementation/putting into effect of provisions

fi: neuvoston täytäntöönpanopäätös x-määräysten voimaansaattamisesta
en: Council implementing decision on the putting into effect of the provisions of x

Katso myös: saattaa voimaan, täytäntöönpano

sv sättande i kraft

sv ikaftsättande

en bringing into force

en enforcement

en implementation

en putting into effect

Katso myös: bring into force, implementation

**

voimaantulo

Katso myös: *tulla voimaan*

sv *ikraftträdande*

Katso myös: *träda i kraft*

en *entry into force*

Katso myös: *enter into force*

**

voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

sv *ikraftträdande- och övergångsbestämmelser*

en *transitional provisions and entry into force*

Lisätieto: Käsitepari voimaantulo- ja siirtymäsäännökset esiintyy yleensä pykälän otsikkona, ja annettu englanninkielinen vastine on suositus otsikon käännökseksi. Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset ovat samantyyppisiä kaikissa säädösteksteissä, ja niiden kääntäminen yhdenmukaisella tavalla on suositeltavaa. Alla annetaan muutamia esimerkkejä yleisimmistä voimaantulo- ja siirtymäsäännöksistä.

Esimerkki: Esimerkkejä:

fi: Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2007 toimitettavassa verotuksessa.

sv: Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007. Den tillämpas första gången vid beskattningen för år 2007.

en: This Act enters into force on 1 January 2007. It shall be applied for the first time to the taxation for the year 2007.

fi: Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2009 ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2009.

sv: Denna lag träder i kraft den 1 februari 2009 och gäller till och med den 31 december 2009.

en: This Act enters into force on 1 February 2009 and will remain in force until 31 December 2009.

fi: Tämä laki tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

sv: Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

en: This Act will enter into force on a date determined by government decree.

fi: Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella.

sv: Om ikraftträdandet av denna lag bestäms särskilt genom förordning av statsrådet.

en: Separate provisions regarding the entry into force of this Act shall be issued by government decree.

fi: Tämän lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen lain voimaantuloa.

sv: Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

en: Measures necessary for the implementation of this Act may be undertaken before the Act's entry into force.

fi: Tätä lakia sovelletaan myös ennen sen voimaantuloa sattuneisiin tapauksiin.

sv: Denna lag tillämpas även på fall som har inträffat före ikraftträdandet/innan lagen har trätt i kraft.

en: This Act also applies to incidents that have taken place before the Act's entry into force.

fi: Ennen tämän lain voimaantuloa tehtyihin rikoksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

sv: På brott som begåtts innan denna lag har trätt i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

en: The provisions of law in force at the time of the entry into force of this Act apply to offences committed before the Act's entry into force.

**

yksityiskohtaiset perustelut

Lisätieto: Hallituksen esityksen aiempi vakio-otsikko.

Katso myös: *perustelut, säännöskohtaiset perustelut, yleisperustelut*

sv [detaljmotivering](#)

Katso myös: *motivering, specialmotivering, allmän motivering*

en [detailed rationale](#)

Katso myös: *rationale*

**

yleiset säännökset

sv [allmänna bestämmelser](#)

en [general provisions](#)

**

yleisperustelut

Selite: Hallituksen esityksen aiempi vakio-otsikko.

Katso myös: *perustelut, yksityiskohtaiset perustelut*

sv [allmän motivering](#)

Katso myös: *motivering, detaljmotivering*

en [rationale](#)

Katso myös: *detailed rationale*

Lakifraaseja suomeksi ja englanniksi

(päivitetty 22.12.2023)

Tämä lakifraasien lista sisältää suomalaisissa säädöksissä esiintyviä lakikielen ilmaisuja ja valtioneuvoston kanslian käännös- ja kielitoimialan suositukset niiden englanninkielisiksi vastineiksi. Fraasit on ryhmitelty tähän siten, että samankaltaiset fraasit (esim. jollei-alkuiset tai soveltaa-verbin sisältävät fraasit) ovat lähekkäin. Fraasit löytyvät aakkosjärjestyksessä sanaston loppupuolella olevasta hakemistosta.

Koska säädösten englanninkielisissä käännöksissä lakifraaseja on usein käännetty monin eri tavoin, tällä listalla ohjataan kääntäjiä valitsemaan suositeltavat vaihtoehdot. Kaikki tästä puuttuvat käännösversiot eivät kuitenkaan välttämättä ole kielellisesti väärin; suositusten avulla halutaan rajata vaihtoehtojen kirjoa ja yhtenäistää säädöskieltä. Valmiit fraasiehdotukset eivät luonnollisesti sovi kaikkiin konteksteihin ja lauserakenteisiin, joten kääntäjien toivotaan käyttävän harkintaa ja sujuvia käännösratkaisuja.

Listaan kerätään myöhemmin lisää lakifraaseja ja suosituksia saatetaan päivittää käyttökokemusten perusteella. Kommentit fraasien englanninkielisiin muotoiluihin, ehdotukset uusiksi fraaseiksi ja kiperät käyttöesimerkit käännettävistä teksteistä ovat tervetulleita.

**

Aiempi sanamuoto kuuluu

en Previous wording: *suositettava*

en Previous form of wording: *sallittava*

**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään

en By decision of Parliament, the following is enacted:

Lisätieto: Aiemmasta ohjeesta poiketen säädöstekstin alussa oleva johtolause nykyisin käännetään.

**

valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään

Esimerkki: fi: Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään 15 päivänä heinäkuuta 2005 rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) ja samana päivänä annetun rajavartiolaiton (578/2005) nojalla:
en: By decision of the Government on presentation by the Ministry of the Interior, the following is enacted under the Act on the Administration of the Border Guard (577/2005) and the Border Guard Act (578/2005):

en by decision of the Government on presentation by the Ministry of the Interior, the following is enacted

**

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään

en By decision of the Government, the following is enacted

**

Ministeriön päätöksen mukaisesti säädetään

en By decision of the Ministry of X, the following is enacted

**

siten kuin x momentissa säädetään

en as provided under subsection x

en as provided in subsection x

en as laid down in subsection x

**

laissa säädetty

en provided by law

en provided in this Act

Lisätieto: jos tarkoitetaan tässä laissa

**

tässä laissa säädetty

en provided in this Act

**

x pykälässä säädetty

en under section x

en provided in section x

en laid down in section x

en specified in section x

Lisätieto: sopii joissakin yhteyksissä

**

tässä pykälässä säädetty

en under this section

en provided in this section

en laid down in this section

Esimerkki: tässä pykälässä säädetty menettely – procedure laid down in this section; tässä pykälässä
säädetyt tehtävät – duties laid down in this section (tässä lay down toimii paremmin kuin
provide-verbi)

**

säädetty

en provided

en laid down

en statutory

Lisätieto: Sopii joissakin yhteyksissä. Statutory on suomeksi tavallisesti lakisääteinen, joskus lain
mukaan kuuluva.

**

muualla laissa säädetty x

en x laid down elsewhere by law

Esimerkki: rajavartiolaissa tai muualla laissa rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien – duties laid down for the Border Guard in the Border Guard Act or elsewhere by law

**

x-ministeriön asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla

en as specified by decree of the Ministry of X

**

säädetyssä järjestyksessä

en in accordance with the procedure laid down

**

x:stä säädetään y:ssä

en provisions on x are laid down in y

Esimerkki: Rahankeräyksestä säädetään rahankeräyslaissa (255/2006). - Provisions on money collection are laid down in the Money Collection Act (255/2006).

en provisions on x are given in y

**

x:stä voidaan säätää (asetuksella)

(asetuksella) voidaan säätää x:stä

en provisions on x may be issued (by decree)

en provisions on x may be given (by decree)

en provisions on x may be laid down (by decree)

**

tarkempia säännöksiä x:stä annetaan (valtioneuvoston asetuksella)

(valtioneuvoston asetuksella) annetaan tarkempia säännöksiä x:stä

en further provisions on x are laid down by (government decree)

en further provisions on x are issued by (government decree)

en further provisions on x are given by (government decree)

**

x:stä säädetään erikseen (y:llä)

en separate provisions on x are issued (by y)

Esimerkki: Tämän lain voimaantulosta säädetään erikseen (valtioneuvoston asetuksella/laila). – Separate provisions on the entry into force of this Act are issued (by government decree/an act).

en separate provisions on x are laid down (by y)

en separate provisions on x are given (by y)

**

x:stä säädetään tarkemmin (asetuksella/valtionneuvoston asetuksella)

en further provisions on x are laid down by (decree/government decree)

en further provisions on x are issued by (decree/government decree)

en further provisions on x are given by (decree/government decree)

**

x:stä voidaan antaa tarkempia säännöksiä (asetuksella/valtionneuvoston asetuksella)

en further provisions on x may be issued by (decree/government decree)

en further provisions on x may be given by (decree/government decree)

en further provisions on x may be laid down by (decree/government decree)

**

x voi asetuksella tarkemmin säätää

en x may issue further provisions by decree

**

siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään

en as specified by decree

**

jollei muuta johdu

Esimerkki: fi: ...jollei 31 §:stä muuta johdu
sv: ...om inte något annat följer av 31 §
en: ...unless otherwise provided in section 31

sv om inte något annat följer

en unless otherwise provided

en subject to the provisions of

**

jollei muuta säädetä tai Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu

en subject to the provisions of other applicable statutes or any international treaty binding on Finland

**

jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu

en unless otherwise provided by European Union law or any international treaty binding on Finland

en subject to the provisions of European Union law or any international treaty binding on Finland

**

jollei toisin säädetä

jollei muuta säädetä

en unless otherwise provided

en unless otherwise laid down

en subject to other provisions

en subject to the provisions of other statutes

Lisätieto: jos viittaa muuhun säädökseen

**

jollei erikseen toisin säädetä

jollei erikseen muuta säädetä

en unless otherwise separately provided

en unless otherwise separately laid down in

Lisätieto: jos kerrotaan missä säädetään

en unless otherwise separately issued in

Lisätieto: jos kerrotaan missä säädetään

**

jollei laissa erikseen toisin säädetä

jollei erikseen laissa muuta säädetä

en unless otherwise separately provided by law

en unless otherwise separately provided by statute

**

jollei toisin säädetä taikka ministeri toisin määrää

en unless otherwise provided by law or decided by the Minister

**

jollei muuta säädetä tai vahvistetussa työjärjestyksessä toisin määrätä

en unless otherwise provided by law or the adopted rules of procedure

**

jollei muuta näytetä

en in the absence of evidence to the contrary

Esimerkki: Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. – In the absence of evidence to the contrary, parties are considered to have been notified of decisions within seven days from the date the letter was sent.

en unless otherwise shown

Esimerkki: Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. – Unless otherwise shown, the addressee is considered to have been notified of the matter in seven days from the date the letter was sent.

**

jollei x:stä muuta säädetä

en unless otherwise provided on x

en subject to other provisions on x

**

jollei x:stä muuta johdu

en subject to the provisions of x

Esimerkki: ...sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään, jollei tästä pykälästä muuta johdu. – Subject to the provisions of this section, the provisions of this Act apply to...

**

jollei x toisin määrää

en unless otherwise ordered by x

Esimerkki: jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää – unless otherwise ordered by the reviewing authority

**

jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided in this or any other act

en unless otherwise provided in this or another act

**

jollei muussa laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided in any other act

en unless otherwise provided in another act

**

jollei jäljempänä toisin säädetä

jollei jäljempänä muuta säädetä

en unless otherwise provided below

**

jollei muualla laissa toisin säädetä

en unless otherwise provided elsewhere by law

en unless otherwise laid down elsewhere by law

**

jollei (teosta) muualla laissa säädetä (ankarampaa rangaistusta)

en unless (a more severe punishment for the act) is provided elsewhere by law

Esimerkki: Rangaistus ilmaisukiellon rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. – The punishment for violating the disclosure prohibition is imposed under chapter 38, section 1 or 2 of the Criminal Code, unless a more severe punishment for the act is provided elsewhere by law.

**

Tämä laki koskee..., jollei muualla laissa toisin säädetä.

en This Act applies to... unless otherwise provided by law.

**

siten kuin asetuksella tarvittaessa säädetään

en as specified by decree where necessary

en as specified by decree if necessary

**

(valtioneuvoston) asetuksella säädettävä

en specified by (government) decree

**

(valtioneuvoston) asetuksella tarkemmin säädettävä

en further specified by (government) decree

**

sen mukaan kuin siitä laissa erikseen säädetään

en as separately provided by law

**

sen mukaan kuin siitä x-laissa säädetään

en as provided in the x Act

en as provided in the Act on x

en as laid down in the x Act

en as laid down in the Act on x

**

sen lisäksi, mitä tässä laissa muutoin säädetään

en in addition to other provisions of this Act

en in addition to other provisions in this Act

en in addition to the other provisions of this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

en in addition to the other provisions in this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

en in addition to what is otherwise provided in this Act

en besides (the) other provisions of this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

en besides (the) other provisions in this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

en besides (the) other provisions laid down in this Act

Lisätieto: the-artikkelin voi lisätä jos kyseessä tietty lain kohta

**

sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään

en besides the provisions in any other act

en besides the provisions in another act

en in addition to what is provided in any other act

en in addition to what is provided in another act

en in addition to what is laid down in any other act

en in addition to what is laid down in another act

**

sen lisäksi, mitä (x:stä) muualla laissa säädetään

en besides other legal provisions elsewhere (on x)

en in addition to the provisions (on x) elsewhere in the law

en in addition to what is provided (on x) elsewhere by law

en in addition to what is laid down (on x) elsewhere by law

**

sen lisäksi, mitä x:ssä säädetään

en besides the provisions of x

Lisätieto: Suomenkielisessä fraasissa säättää-verbi sisältää ajatuksen, että x on laki tai asetus, englanninkielisessä on mainittava missä säädetään, sillä provisions voi viitata myös määräykseen tai muuhun vastaavaan. Esim. "besides the provisions of/in the Act on X" tai "besides the provisions of/in (Council Recommendation xx)"

en besides the provisions in x

en in addition to the provisions laid down in x

Lisätieto: x on tässä laki tai asetus

**

sen lisäksi mitä x:stä jäljempänä säädetään

en besides the provisions below on x

en in addition to the provisions below on x

**

sen lisäksi mitä x:stä säädetään tai määrätään

en besides the provisions on x

Lisätieto: provisions käy sekä säädöksiin että määräyksiin

en in addition to the provisions on x

Lisätieto: provisions käy sekä säädöksiin että määräyksiin

**

x:stä on voimassa, mitä y:ssä säädetään

en provisions of x apply to y

Esimerkki: Poliisin henkilöstöön kuuluvan virkamiehen vaitiolovelvollisuudesta on voimassa, mitä valtion virkamieslain (750/94) 17 §:ssä säädetään. – The provisions of section 17 of the Act on Public Officials in Central Government (750/1994) apply to the non-disclosure obligation on members of the police personnel.

**

x:stä on (soveltuvin osin) voimassa, mitä y:stä säädetään

en provisions on x apply(, as appropriate,) to y

Esimerkki: Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä oikeusasiamiehestä säädetään. – The provisions on the Parliamentary Ombudsman apply, as appropriate, to the Deputy Parliamentary Ombudsman.

**

(y:ssä) on muutoin noudatettava, mitä x:ssä säädetään

en in all other respects, the provisions of x shall be observed in y

Lisätieto: Tätä voi käyttää kontekstista riippuen.

en in all other respects, the provisions of x shall be complied with in y

Lisätieto: Tätä voi käyttää kontekstista riippuen.

**

tämän asetuksen noudattamisen valvonnasta säädetään x:ssä

en supervision of compliance with this Decree is provided under x

en provisions on (the) supervision of compliance with this Decree are laid down in x

**

on noudatettava, mitä x:ssä säädetään

noudatetaan, mitä x:ssä säädetään

Lisätieto: Molemmat merkitsevät pakkoa, joten englanniksi molempiin shall.

en provisions of x shall be observed

en provisions of x shall be complied with

**

on noudatettava, mitä x:ssä tai muualla laissa säädetään

en provisions of x or any other act shall be observed

en provisions of x or any other act shall be complied with

en provisions of x or another act shall be observed

en provisions of x or another act shall be complied with

**

x:n säännöksiä (y:stä) sovelletaan (z:aan)

mitä x:ssä säädetään (y:stä), sovelletaan (z:aan)

en provisions of x (on y) apply to (z)

en provisions of x (concerning y) apply to (z)

Esimerkki: Mitä tässä laissa säädetään kunnan tytäryhteisöstä, sovelletaan myös kunnan määräysvaltaan kuuluvaan säätiöön. - The provisions of this Act concerning local authority subsidiaries also apply to foundations that fall within the sphere of the municipality's control.

**

x:ää sovelletaan y:n sijasta

en instead of y, x applies to

Esimerkki: Viisumisäännöstöä sovelletaan hallintolain sijasta: x:ään; y:hyn... – Instead of the Administrative Procedure Act, the Visa Code applies to the following: x, y...

**

sovelletaan vastaavasti

koskee vastaavasti

en apply correspondingly

Esimerkki: mitä tässä pykälässä säädetään x:stä, sovelletaan vastaavasti y:hyn / mitä tässä pykälässä säädetään Y:stä, koskee vastaavasti y:tä / what is provided in this section on x applies correspondingly to y / what is laid down in this section on x correspondingly applies to y

**

tätä lakia sovellettaessa

en in applying this Act

en in the application of this Act

**

tätä lakia sovellettaessa x:ksi katsotaan y

en in applying this Act, y is considered x

Esimerkki: Tätä lakia sovellettaessa perheenjäseneksi katsotaan Suomessa asuvan henkilön aviopuoliso. – In applying this Act, the spouse of a person residing in Finland is considered a family member.

**

siten kuin EU:n x-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään

en as laid down in the EU X Regulation and the provisions on its application

Esimerkki: siten kuin EU:n oleskelulupa-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään – as laid down in the EU Residence Permit Regulation and the provisions on its application

**

x:ään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä

en provisions on criminal liability as a public official apply to x

**

tässä laissa x:llä tarkoitetaan y:tä

en in this Act, x means y

Esimerkki: Tässä laissa ministeriöllä tarkoitetaan opetusministeriötä. – In this Act, the Ministry means the Ministry of Education.

**

rinnastetaan

en is/are considered to have the same status as

Esimerkki: Aviopuolisoihin rinnastetaan jatkuvasti yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sukupuolestaan riippumatta. – Persons living in a marriage-like relationship in the same household on a permanent basis are considered to have the same status as a married couple regardless of their gender.

en is/are considered to be

Esimerkki: puolisoihin rinnastetaan nainen ja mies, jotka jatkuvasti elävät avioliitonomaisissa olosuhteissa yhteisessä taloudessa – a man and woman who continuously live in conditions similar to marriage in a shared household are considered to be spouses

en is/are equated with

Esimerkki: välimieheen rinnastetaan kotimainen ja ulkomainen välimies, joka hoitaa tehtäviään toisen valtion välimiesmenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti – a domestic and foreign arbitrator who exercises functions under the national law on arbitration of another State is equated with an arbitrator

en is/are equivalent to

Esimerkki: Uhkasakko rinnastetaan tällöin sakkoon. – In this event, a notice of a conditional fine is equivalent to a fine.

Esimerkki: rikoksen on tehnyt Suomen kansalainen tai henkilö, joka 6 §:n mukaan rinnastetaan Suomen kansalaiseen – the offence was committed by a Finnish citizen or a person who, under section 6, is equivalent to a Finnish citizen

en is/are comparable to

**

tässä laissa tarkoitetaan

en In this Act, x means

en For the purposes of this Act, x means

**

mainituissa laissa

en in the Act

en in the said Act

Lisätieto: Usein pelkkä määräinen artikkeli tms. riittää, mutta tapauskohtaisesti voi käyttää myös "said".

**

13 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut

en referred to in section 13(2) and (3)

Lisätieto: Oikea merkintätapa silloin kun pykälässä on vain yksi momentti, joka sisältää kohtia.

**

1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien

en duties referred to in subsection 1, paragraph 5

**

salassapitosäännösten estämättä

en notwithstanding non-disclosure provisions suosittava

en notwithstanding secrecy provisions sallittava

**

sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään

en notwithstanding the provisions on secrecy of information

**

erityisestä syystä

Esimerkki: fi: Ministeriö voi erityisestä syystä päättää, että...
sv: Ministeriet kan av särskilda skäl besluta att...
en: On special grounds, the Ministry may decide that..

erityisistä syistä

jos on erityinen syy

en on special grounds

en for special reasons

en for specific reasons

en for a special reason

Lisätieto: Jos on tietty yksi syy.

en for a specific reason

Lisätieto: Jos on tietty yksi syy.

en where there is a special reason

en where there is a specific reason

en if there is a special reason

en if there is a specific reason

**

muusta erityisestä syystä

jos on muu erityinen syy

en for other special reasons

en for other specific reasons

**

painavasta syystä

jos on painava syy

en on serious grounds

en where there are serious grounds

en where there are serious reasons

en if there are serious grounds

en if there are serious reasons

**

erityisen painavasta syystä

erityisen painavista syistä

erittäin painavasta syystä

jos on erityisen painava syy

jos on erittäin painava syy

en on very serious grounds

en where there are very serious grounds

en where there are very serious reasons

en if there are very serious grounds

en if there are very serious reasons

**

muusta painavasta syystä

jos on muu painava syy

en where there are other serious grounds

en where there are other serious reasons

en if there are other serious grounds

en if there are other serious reasons

**

poikkeuksellisen painavasta syystä

jos on poikkeuksellisen painava syy

en on exceptionally serious grounds

en where there are exceptionally serious grounds

en if there are exceptionally serious grounds

**

pakottavasta syystä

pakottavan syyn vuoksi

jos on pakottava syy

en on imperative grounds

en on compelling grounds

en for compelling reasons

en for overriding reasons

**

muista pakottavista syistä

en for other compelling reasons

en for other overriding reasons

**

pätevästä syystä

en for a legitimate reason

en for legitimate reasons

en where there is a legitimate reason

en if there is a legitimate reason

**

hyväksyttävästä syystä

en with good cause

en for a good reason

**

perustellusta syystä

en on reasonable grounds

en with reasonable cause

en on justifiable grounds

en for justifiable reasons

**

jos on perusteltua syytä

jos on perusteltua aihetta

en where there are reasonable grounds

en if there are reasonable grounds

en where there is reasonable cause

en if there is reasonable cause

Esimerkki: jos on perusteltua epäillä/olettaa - where/if there are reasonable grounds to suspect/believe
jos on perusteltua aihetta epäillä - where/if there is reasonable cause to suspect

**

kiireellisistä syistä

en for urgent reasons

Lisätieto: Usein myös "in urgent cases".

en on grounds of urgency

**

erityisen kiireellisistä syistä

en for particularly urgent reasons

Lisätieto: Usein myös "in cases of extreme urgency".

**

pakottavista kiireellisistä syistä

en on imperative grounds of urgency

**

tärkeästä syystä

jos on tärkeä syy

en for important reasons

en for an important reason

en on important grounds

en where there is an important reason

**

tasavallan presidentin asetus x-sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta

Lisätieto: Jos sopimus ei vaadi eduskunnan hyväksymistä – eikä siis lakia – se saatetaan voimaan pelkällä asetuksella.

en Decree of the President of the Republic on the Bringing into Force of the Agreement / Treaty / Convention on... and on the Entry into Force of the Act on the Bringing into Force of the Provisions of a Legislative Nature in the Agreement

**

L:lla 1214/2013 muutettu 13 § tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.

en Section 13 as amended by Act 1214/2013 enters into force on a date to be set by government decree.

en Section 13 as amended by Act 1214/2013 enters into force on a date to be specified by government decree.

**

L:lla 751/2014 lisätty 20 a § tulee voimaan 1.1.2015.

en Section 20a as added by Act 751/2014 enters into force on 1 January 2015.

**

1 kohta on kumottu L:lla 30.12.2013/1230

en Paragraph 1 was repealed by Act 1230/2013.

Lisätieto: Ei kirjoiteta päivämäärää vaan annetaan lain numero muodossa 1230/2013.

**

x §:n mukainen y

en y specified in section x

Esimerkki: 23 §:n mukaista rajavartiolaitoksen virkapukua – the uniform of the Border Guard specified in section 23 (tällaisessa kontekstissa specified on parempi kuin under)

**

Suomea sitovan kansainvälisoikeudellisen velvoitteen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nojalla annetun neuvoston päätöksen mukaisesti

en in accordance with an obligation under international law binding on Finland or a Council Decision adopted under the Treaty on European Union

**

x:stä 18 päivänä huhtikuuta 1998 annetun lain (xx/xxxx) xx:§:n x momentin nojalla

en by virtue of section xx, subsection x of the Act on X (xx/xxxx) adopted on 18 April 1998

**

muutoksenhausta huolimatta

en regardless of any request for a review

**

muutoksenhakua varten säädetty aika on kulunut umpeen

en the time allowed for a request for a review has elapsed

**

päätökseen voi vaatia oikaisua

päätökseen saa vaatia oikaisua

en decision is eligible for an administrative review *suositettava*

en administrative review of the decision may be requested *suositettava*

en administrative review may be requested of the decision *suositettava*

en administrative review may be requested in respect of the decision *suositettava*

en decision on x is subject to administrative review *sallittava*

**

päätökseen voi hakea muutosta valittamalla

päätökseen saa hakea muutosta valittamalla

en decision is eligible for review by appeal *suositettava*

Lisätieto: "by appeal" voidaan myös ilmaista muodossa "by way of appeal"

en decision is eligible for judicial review by appeal *suositettava*

en review of the decision may be requested by appeal *suositettava*

en judicial review may be requested by way of appeal in respect of the decision *suositettava*

en decision on x is subject to appeal *sallittava*

**

päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla

päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla

en decision is ineligible for review by appeal *suositettava*

Lisätieto: "by appeal" voidaan myös ilmaista muodossa "by way of appeal"

en decision is not eligible for review by appeal *suositettava*

Lisätieto: "by appeal" voidaan myös ilmaista muodossa "by way of appeal"

en review of a decision may not be requested by appeal *suositettava*

en no judicial review may be requested by way of appeal in respect of a decision *suositettava*

en no review may be requested by way of appeal in respect of the decision *suositettava*

en no appeal may be made against a decision *suositettava*

en no request may be made for a judicial review of a decision *suositettava*

en decision on x is not subject to appeal *sallittava*

**

päätökseen voidaan hakea muutosta erikseen

en a review of the decision may be requested separately

**

päätökseen haetaan muutosta pääasian yhteydessä

en a request for a review of the decision is made in connection with the principal issue

**

muutosta haetaan erikseen

en a request for a review is made separately

**

muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanoa

en a request for a review does not preclude the enforcement

**

asia tulee vireille muutoksenhaun johdosta

en a matter becomes pending subject to a request for a review

**

päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta siinä ajassa ja samassa järjestyksessä kuin pääasian ratkaisuun haetaan muutosta

en a review of the decision may be requested by the party dissatisfied with it observing the same time limit and the same procedure as for requesting a review of the decision in the principal issue

**

päätökseen saa hakea muutosta noudattaen, mitä muutoksen hakemisesta asianomaisen tuomioistuimen tuomioon säädetään

en a review of the decision may be requested in compliance with the provisions on a request for a review of a judgment of the court in question

**

jos asiassa on haettu muutosta

en if a review has been requested in the matter

**

jollei muutoksenhakua ole erikseen kielletty

en unless it is separately prohibited to request a review

**

mitä muutoksenhaussa on noudatettava

en what procedure is to be followed in the request for a review

**

muutoksenhaun kohteena oleva asia

en matter subject to the request for a review

**

kuitenkin niin, että

en subject to the provision that

en provided that

**

on varattu tilaisuus tulla kuulluksi

en has been given an opportunity to be heard

**

on varattava tilaisuus tulla kuulluksi

en shall be given an opportunity to be heard

**

Päätös x:stä tehdään määräajaksi tai toistaiseksi.

en A decision on x is made for a fixed term or until further notice.

**

Presidentti tekee päätöksen asiassa valtioneuvostossa sen ratkaisuehdotuksesta.

en The President decides the matter in a government session on the basis of a proposal by the Government.

Lisätieto: Pääsääntöisesti pitäisi olla tasavallan presidentti - President of the Republic.

**

Tasavallan presidentti tekee päätökset rajavartiolaitoksen sotilaskäskyasioissa sisäministerin esittelystä valtioneuvoston ulkopuolella.

en The President of the Republic decides military command matters of the Border Guard on presentation by the Minister of the Interior without a government session.

**

Tasavallan presidentti voi omasta aloitteestaan tai sisäministerin esityksestä siirtää sotilaskäskyasian presidentin valtioneuvostossa ratkaistavaksi.

en By the initiative of the President of the Republic or on presentation by the Minister of the Interior, the President may refer military command matters to be decided by the President in a government session.

**

Tällöin presidentti päättää asiasta sisäministerin esittelystä ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta.

en In this case, the President decides the matter on presentation by the Minister of the Interior without a proposal by the Government.

**

sotilaskäskyasiaa presidentille valtioneuvostossa esiteltäessä

en when military command matters are presented to the President in a government session

**

suoraan ulosottokelpoinen

Esimerkki: fi: Maksu/korvaus on suoraan ulosottokelpoinen
en: The charge/compensation is directly enforceable.

fi: Takaisinperintäpäätös on suoraan ulosottokelpoinen saatava päätöksen antamisen jälkeen.
en: Public payments are subject to direct enforcement action after a recovery decision has been issued.

en directly enforceable

en subject to direct enforcement

**

sellaisena kuin se on laissa xx/xxxx

Lisätieto: käytetään muutettuihin lainkohtiin viitatessa

en as amended by Act xx/xxxx

**

2 § on L:lla 168/2020 väliaikaisesti muutetussa muodossaan voimassa 1.4.2020–31.12.2020

en Section 2 as amended temporarily by Act 168/2020 is in force from 1 April to 31 December 2020.

Termien ja fraasien hakemisto

alaikäinen	3
alakohta	3
alempaanasteinen lainsäädäntö	3
alempaanasteinen säädös	3
antaa asetus	4
antaa laki	4
asetus	4
asianosainen	5
edellyttäen, että	5
sillä edellytyksellä, että	5
edunvalvoja	5
erinnaiset säännökset	5
erivapaus	6
vapautus jostakin	6
erivapaus (jostakin vaatimuksesta)	6
eriävä mielipide	6
esittelijä	7
estämättä	7
hallinnollinen pakkokeino	7
hallintopakko	7
hallituksen esitys	8
harkinnanvarainen	8
harkinta	8
harkintavalta	8
huolimatta	9
huoltaja	9
hyväksyä laki	9
hyväksyä lakiehdotus	9
johtosääntö	10
julkinen kuulutus	10
kuulutus	10
julkisoikeudellinen	10
keskeyttämishuolto	11
kohta	11
kumoaminen	11
kumota	11
laillisuusvalvonta	12
laillisuuden valvonta	12
oikeudellinen valvonta yleiskielessä	12
laiminlyöä	12
lyöä laimin	12
laiminlyönti	13
lainmuutos	13
lainsäädännön alaan kuuluva määräys	14
lainsäädäntö	14
lainsäädäntösuunnitelma	14
laintarkastus	14
lainvalmistelu	15
lainvoimainen	15
laki (1)	15

laki (2).....	16
laki x-sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta	16
lakiehdotus	16
lakiesitys	17
hallituksen lakiesitys	17
lakisääteinen	17
liite	17
lisäys	17
luku	18
lukuun ottamatta	18
luonnollinen henkilö	18
luvanvarainen	18
mainittu	19
ministeriön asetus	19
ministeriön päätös	19
momentti.....	20
mukaan	20
mukaisesti.....	20
muutoksenhaku.....	21
muutoksenhakuviranomainen	21
muuttaa laki	22
määritelmä.....	22
määritelty.....	22
määritetty	23
määrätä (1).....	23
antaa määräys (1)	23
määrätä (2).....	23
antaa määräys (2)	23
määräys (1)	24
määräys (2)	24
määräys (3)	24
määräys (4)	24
määräys (5)	24
nojalla.....	25
perusteella	25
nopeutettu lainsäätämisyjärjestys	25
nopeutettu säätämisyjärjestys	25
nopeutettu järjestys.....	25
noudattaa	25
noudattaen.....	26
noudattaminen.....	26
ohjaus ja valvonta.....	26
ohje	26
ohjeet	26
ohjesääntö	27
oikeushenkilö	27
oikeushenkilöllisyys	27
oikeushenkilöys.....	27
oikeuskelpoisuus	27
oikeusperusta	28
oikeussubjekti	28
oikeustoimikelpoisuus	28
oikeusvaikutus	29
oikeusvaltio.....	29
olla vireillä	29

olla voimassa	29
osa	30
panna vireille	30
saattaa vireille	30
perustelut	30
perustuslaki	31
poiketen (siitä, mitä säädetään / määrätään)	31
pykälä	31
pääsääntöisesti	32
rajoittamatta	32
rajoitus	32
rangaistussäännökset	33
rikosoikeudellinen virkavastuu	33
rinnastettava	33
saada lainvoima	33
saattaa voimaan	33
salassapitovelvollisuus	34
salassapitovelvoite	34
seuraamus	34
siirtymäsäännös	35
sopimus	35
soveltaa	36
soveltamisala	36
soveltamissäännös	36
soveltuvin osin	36
Suomen säädöskokoelma	37
SäädK	37
Suomen säädöskokoelman sopimussarja	37
SopS	37
suositus	37
säädös	37
säädöspohja	37
säännökset ja määräykset	38
säännös	38
säännöskohtaiset perustelut	38
säätää	38
säätää laki	39
tarkemmat säännökset	39
tarkoitettu	40
tarkoittaa	40
tarkoitus	40
tasavallan presidentin asetus	41
teettämishuaka	41
tietojenanto-oikeus	41
oikeus antaa tietoja	41
oikeus luovuttaa tietoja	41
tietojenantovelvollisuus	41
tiedonantovelvollisuus	41
tietojensaantioikeus	41
toimeenpano	42
toimenpidekielto	42
toimivaltainen viranomainen	42
tulla kuulluksi	42
tulla vireille	42
tulla voimaan	43

työjärjestys.....	43
täydentävät säännökset.....	44
täysi-ikäinen.....	44
täysivaltainen.....	44
täytäntöönpano.....	44
uhkasakko.....	44
vahvistaa laki.....	45
vaitiolovelvollisuus.....	45
vaitiolovelvoite.....	45
vajaavaltainen.....	46
valitusviranomainen.....	46
valtioneuvoston asetus.....	46
valtioneuvoston periaatepäätös.....	46
valtiosääntö.....	47
vastaava.....	47
vastaisesti.....	47
velvoittaa.....	48
asettaa velvoitteita.....	48
viran puolesta.....	48
viranomainen.....	48
virkamies.....	49
virkavastuu.....	49
voimaansaattaminen.....	49
voimaantulo.....	50
voimaantulo- ja siirtymäsäännökset.....	50
yksityiskohtaiset perustelut.....	51
yleiset säännökset.....	51
yleisperustelut.....	51
Aiempi sanamuoto kuuluu.....	52
Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään.....	52
valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, säädetään.....	52
Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään.....	52
Ministeriön päätöksen mukaisesti säädetään.....	53
siten kuin x momentissa säädetään.....	53
laissa säädetty.....	53
tässä laissa säädetty.....	53
x pykälässä säädetty.....	53
tässä pykälässä säädetty.....	53
säädetty.....	53
muualla laissa säädetty x.....	54
x-ministeriön asetuksella tarkemmin säädettävällä tavalla.....	54
säädettyssä järjestyksessä.....	54
x:stä säädetään y:ssä.....	54
x:stä voidaan säätää (asetuksella).....	54
(asetuksella) voidaan säätää x:stä.....	54
tarkempia säännöksiä x:stä annetaan (valtioneuvoston asetuksella).....	54
(valtioneuvoston asetuksella) annetaan tarkempia säännöksiä x:stä.....	54
x:stä säädetään erikseen (y:llä).....	54
x:stä säädetään tarkemmin (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella).....	55
x:stä voidaan antaa tarkempia säännöksiä (asetuksella/valtioneuvoston asetuksella).....	55
x voi asetuksella tarkemmin säätää.....	55
siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.....	55
jollei muuta johdu.....	55
jollei muuta säädetä tai Suomea velvoittavasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.....	55
jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu.....	55

jollei toisin säädetä.....	56
jollei muuta säädetä.....	56
jollei erikseen toisin säädetä.....	56
jollei erikseen muuta säädetä.....	56
jollei laissa erikseen toisin säädetä.....	56
jollei erikseen laissa muuta säädetä.....	56
jollei toisin säädetä taikka ministeri toisin määrää.....	56
jollei muuta säädetä tai vahvistetussa työjärjestyksessä toisin määrätä.....	56
jollei muuta näytetä.....	56
jollei x:stä muuta säädetä.....	57
jollei x:stä muuta johdu.....	57
jollei x toisin määrää.....	57
jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.....	57
jollei muussa laissa toisin säädetä.....	57
jollei jäljempänä toisin säädetä.....	57
jollei jäljempänä muuta säädetä.....	57
jollei muualla laissa toisin säädetä.....	57
jollei (teosta) muualla laissa säädetä (ankarampaa rangaistusta).....	57
Tämä laki koskee..., jollei muualla laissa toisin säädetä.....	58
siten kuin asetuksella tarvittaessa säädetään.....	58
(valtionneuvoston) asetuksella säädettävä.....	58
(valtionneuvoston) asetuksella tarkemmin säädettävä.....	58
sen mukaan kuin siitä laissa erikseen säädetään.....	58
sen mukaan kuin siitä x-laissa säädetään.....	58
sen lisäksi, mitä tässä laissa muutoin säädetään.....	58
sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään.....	59
sen lisäksi, mitä (x:stä) muualla laissa säädetään.....	59
sen lisäksi, mitä x:ssä säädetään.....	59
sen lisäksi mitä x:stä jäljempänä säädetään.....	59
sen lisäksi mitä x:stä säädetään tai määrätään.....	59
x:stä on voimassa, mitä y:ssä säädetään.....	60
x:stä on (soveltuvin osin) voimassa, mitä y:stä säädetään.....	60
(y:ssä) on muutoin noudatettava, mitä x:ssä säädetään.....	60
tämän asetuksen noudattamisen valvonnasta säädetään x:ssä.....	60
on noudatettava, mitä x:ssä ksädetään.....	60
noudatetaan, mitä x:ssä säädetään.....	60
on noudatettava, mitä x:ssä tai muualla laissa säädetään.....	60
x:n säännöksiä (y:stä) sovelletaan (z:aan).....	61
mitä x:ssä säädetään (y:stä), sovelletaan (z:aan).....	61
x:ää sovelletaan y:n sijasta.....	61
sovelletaan vastaavasti.....	61
koskee vastaavasti.....	61
tätä lakia sovellettaessa.....	61
tätä lakia sovellettaessa x:ksi katsotaan y.....	61
siten kuin EU:n x-asetuksessa ja sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetään.....	61
x:ään sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.....	61
tässä laissa x:llä tarkoitetaan y:tä.....	62
rinnastetaan.....	62
tässä laissa tarkoitetaan.....	62
mainitussa laissa.....	62
13 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitetut.....	63
1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen tehtävien.....	63
salassapitosäännösten estämättä.....	63
sen estämättä, mitä tietojen salassa pitämisestä säädetään.....	63
erityisestä syystä.....	63

erityisistä syistä.....	63
jos on erityinen syy	63
muusta erityisestä syystä.....	63
jos on muu erityinen syy.....	63
painavasta syystä.....	64
jos on painava syy.....	64
erityisen painavasta syystä	64
erityisen painavista syistä.....	64
erittäin painavasta syystä	64
jos on erityisen painava syy	64
jos on erittäin painava syy	64
muusta painavasta syystä	64
jos on muu painava syy.....	64
poikkeuksellisen painavasta syystä.....	64
jos on poikkeuksellisen painava syy	64
pakottavasta syystä	65
pakottavan syyn vuoksi	65
jos on pakottava syy	65
muista pakottavista syistä.....	65
pätevästä syystä	65
hyväksyttävästä syystä.....	65
perustellusta syystä	65
jos on perusteltua syytä.....	65
jos on perusteltua aihetta.....	65
kiireellisistä syistä.....	66
erityisen kiireellisistä syistä	66
pakottavista kiireellisistä syistä	66
tärkeästä syystä	66
jos on tärkeä syy.....	66
tasavallan presidentin asetus x-sopimuksen voimaansaattamisesta ja sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain voimaantulosta.....	66
L:lla 1214/2013 muutettu 13 § tulee voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana.	66
L:lla 751/2014 lisätty 20 a § tulee voimaan 1.1.2015.	67
1 kohta on kumottu L:lla 30.12.2013/1230.....	67
x §:n mukainen y.....	67
Suomea sitovan kansainvälisoikeudellisen velvoitteen tai Euroopan unionista tehdyn sopimuksen nojalla annetun neuvoston päätöksen mukaisesti.....	67
x:stä 18 päivänä huhtikuuta 1998 annetun lain (xx/xxxx) xx:§:n x momentin nojalla	67
muutoksenhausta huolimatta.....	67
muutoksenhakua varten säädetty aika on kulunut umpeen	67
päätökseen voi vaatia oikaisua.....	67
päätökseen saa vaatia oikaisua	67
päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.....	68
päätökseen saa hakea muutosta valittamalla	68
päätökseen ei voi hakea muutosta valittamalla	68
päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.....	68
päätökseen voidaan hakea muutosta erikseen	68
päätökseen haetaan muutosta pääasian yhteydessä	68
muutosta haetaan erikseen.....	68
muutoksenhaku ei estä täytäntöönpanoa.....	68
asia tulee vireille muutoksenhaun johdosta	69
päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta siinä ajassa ja samassa järjestyksessä kuin pääasian ratkaisuun haetaan muutosta.....	69
päätökseen saa hakea muutosta noudattaen, mitä muutoksen hakemisesta asianomaisen tuomioistuimen tuomioon säädetään.....	69

jos asiassa on haettu muutosta	69
jollei muutoksenhakua ole erikseen kielletty	69
mitä muutoksenhaussa on noudatettava	69
muutoksenhaun kohteena oleva asia	69
kuitenkin niin, että	69
on varattu tilaisuus tulla kuulluksi	69
on varattava tilaisuus tulla kuulluksi	69
Päätös x:stä tehdään määräajaksi tai toistaiseksi.	70
Presidentti tekee päätöksen asiassa valtioneuvostossa sen ratkaisuehdotuksesta.	70
Tasavallan presidentti tekee päätökset rajavartiolaitoksen sotilaskäskyasioissa sisäministerin esittelystä valtioneuvoston ulkopuolella.	70
Tasavallan presidentti voi omasta aloitteestaan tai sisäministerin esityksestä siirtää sotilaskäskyasian presidentin valtioneuvostossa ratkaistavaksi	70
Tällöin presidentti päättää asiasta sisäministerin esittelystä ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta.	70
sotilaskäskyasiaa presidentille valtioneuvostossa esiteltäessä	70
suoraan ulosottokelpoinen	70
sellaisena kuin se on laissa xx/xxxx	70
2 § on L:lla 168/2020 väliaikaisesti muutetussa muodossaan voimassa 1.4.2020–31.12.2020	71

Lähteitä ja hyödyllisiä linkkejä

Säädösten kääntäminen englanniksi ja valtiosopimusten suomentaminen (2017) <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-379-8>

Valtiosopimusopas <https://um.fi/valtiosopimusopas>

Valtiosopimussanasto <https://www.finlex.fi/data/muut/valtiosopimussanasto.pdf>

Svenskt lagspråk i Finland (Slaf) (2017)

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/79143/Slaf2017_low.pdf?sequence=1

Finlex www.finlex.fi

Suomen lainsäädäntöprosessin kuvaus <http://lainvalmistelu.finlex.fi/>

Näin lakeja tehdään Suomessa

https://www.eduskunta.fi/FI/NuortenEduskunta/nain_lakeja_tehdaan/Sivut/default.aspx

Lainkirjoittajan opas <http://lainkirjoittaja.finlex.fi/>

EUR-Lex <http://eur-lex.europa.eu/fi/index.htm>

EU-säädösten rakenne <http://publications.europa.eu/code/fi/fi-120000.htm>

Åländsk lagstiftning <http://www.regeringen.ax/lag.pbs>

Swedish statutes in translation

<https://www.regeringen.se/49b6d1/contentassets/12ac809d8e78406c994acb5971d438ce/swedish-statutes-in-translation>

United Kingdom Legislation <http://www.legislation.gov.uk/>

Australian Government Federal Register of Legislation <https://www.legislation.gov.au/>

Muita ulkomaisia säädöstiedon lähteitä

https://www.eduskunta.fi/FI/naineduskuntatoimii/kirjasto/aineistot/ulkomainen_oikeus/Sivut/default.aspx

Valtioneuvoston termipankki Valter www.valter.fi esim. Valtioneuvostosanasto, Eduskuntasanasto, Svenskt lagspråk i Finland –sanasto, Lainsäädäntösanasto, Tuomioistuinsanasto, Virastot ja laitokset

Black's Law Dictionary. West Publishing Co. Abridged sixth edition, St. Paul, Minn. 1991 (7th reprint 1997).

Dictionary of Law. P.H. Collin. Peter Colling Publishing Ltd. 3rd edition, Teddington (UK) 2000.

HIDÉN Mikael – Ilkka SARAVIDA: Valtiosääntöoikeuden pääpiirteet. Lakimiesliiton Kustannus, Helsinki 1994. 73 (73)

Mozley & Whiteley's Law Dictionary. E.R. Hardy Ivamy. Butterworth & Co (Publishers) Ltd. Tenth edition, London 1988 (Reprinted 1990).

ROSSINI Christine: English as a Legal Language. Kluwer Law International Ltd. 2nd edition, London 1998 (Reprinted 2001).

SARAVIITA Ilkka: Perustuslaki 2000. Lakimiesliiton Kustannus, Helsinki 2000.

Statutes and Conventions on Private International Law. Jason Chuah. Cavendish Publishing Limited, London 1996.

Hallintolaki 434/2003. Englanninkielinen käännös (tarkistettu 1/2019):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2003/en20030434.pdf>

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019). Englanninkielinen käännös (tarkistettu 8/2020):

<https://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/2019/en20190808.pdf>

Oikeudenkäymiskaari (4/1734)

Suomen perustuslaki (731/1999)